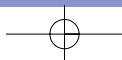
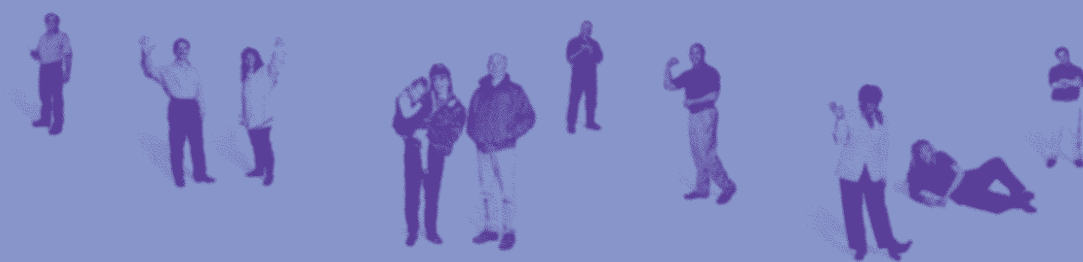
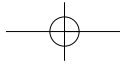

7

*Αξιοποίηση
των θεσμικών δυνατοτήτων*

7

Αξιοποίηση των θεσμικών δυνατοτήτων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εκτός από τις κυρίως θεσμικές δυνατότητες που του παρέχουν το Σύνταγμα και ο θεσμικός νόμος 3094/2003 και θα εκτεθούν αναλυτικά στη συνέχεια, ο Συνήγορος του Πολίτη συμμετέχει επίσης σε συλλογικά όργανα του κράτους, με σκοπό την αξιοποίηση της εμπειρίας του σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και καταπολέμησης της κακοδιοίκησης. Ειδικότερα, ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης, υπό την ιδιότητα του αυτή, αποτελεί εκ του νόμου τακτικό μέλος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Αναπληρωματικό μέλος έχει οριστεί ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη είναι από τον νόμο μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης (ΕΣΔΜ), το οποίο συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 2 του Ν. 2889/2000 (ΦΕΚ 196 Α') και της αρ. ΔΙΔΚ/Φ.7/21778 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ 1218 Β'). Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του ΕΣΔΜ είναι και η εισήγηση προς την κυβέρνηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης.

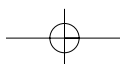
Στο πλαίσιο του εκ του Συντάγματος ανατεθειμένου διαμεσολαβητικού ρόλου του Συνηγόρου του Πολίτη, σημαντική αναδεικνύεται η εμφάνισή του ενώπιον επιτροπών της Βουλής με σκοπό την ενημέρωση του κοινοβουλίου σε ειδικότερα θέματα δραστηριοποίησης της Αρχής. Συγκεκριμένα:

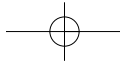
Α. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης και ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, προσκλήθηκαν στις 26 Ιανουαρίου από τη Μόνιμη Διαρκή Επιτροπή της Βουλής για την Ισότητα και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την ενημέρωσαν σχετικά με τη δράση και τις διαπιστώσεις στις οποίες έχει προβεί η Αρχή από τη δραστηριοποίησή της στον χώρο των δικαιωμάτων του παιδιού.

Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης παρουσίασε τον τρόπο με τον οποίο εντάχθηκε η νέα αρμοδιότητα στην Αρχή, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Ν. 3094/2003, τη λειτουργία του Συνηγόρου του Παιδιού και έκανε έναν σύντομο απολογισμό της δραστηριότητάς του μέχρι σήμερα.

Στη συνέχεια, ο υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού ενημέρωσε την επιτροπή και απάντησε σε ερωτήσεις των μελών της για υποθέσεις που έχει χειριστεί και για τις βασικές διαπιστώσεις του Συνηγόρου του Παιδιού από τη δράση του τα τελευταία δύο-μιοι χρόνια. Τέθηκαν ζητήματα σχετικά με την έλλειψη υπηρεσιών παιδικής προστασίας, με την ενδοοικογενειακή βία, την κακοποίηση και την παραμέληση, και συζητήθηκαν προβλήματα σχετικά με τη λειτουργία των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας, καθώς και τις συνθήκες κράτησης των ανήλικων παραβατών.

Η συνάντηση έκλεισε με δέσμευση των εκπροσώπων του Συνηγόρου του Πολίτη να ενημερώσουν εγγράφως την επιτροπή για τις προτάσεις τους στα θέματα προάσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού και να επαναλάβουν την επίσκεψη στην επιτροπή ύστερα από νεότερη πρόσκλησή της.

B. ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Στις 22 Μαΐου, σε ειδική συνεδρίαση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για την παρακολούθηση της μεταναστευτικής πολιτικής, ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης και ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ενημέρωσαν τους βουλευτές για τη δράση της Αρχής σε ό,τι αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, καθώς και τις αναλυτικές προτάσεις που έχει διατυπώσει τα τελευταία χρόνια η Αρχή σχετικά με τη μεταναστευτική πολιτική.

Οι βασικές θεσμικές δυνατότητες που παρέχονται στον Συνήγορο του Πολίτη, προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή του, καθορίζονται στον Ν. 3094/2003 και στον Κανονισμό Λειτουργίας του (ΠΔ 273/1999). Εκτός βέβαια από τον χειρισμό των συγκεκριμένων αναφορών που υποβάλλουν οι πολίτες, οι βασικές θεσμικές δυνατότητες που διαθέτει η Αρχή είναι οι ακόλουθες:

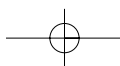
α. Η σύνταξη επίσηας έκθεσης, στην οποία παρουσιάζονται οι σημαντικότερες υποθέσεις που διερεύνησε ο Συνήγορος του Πολίτη κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και το υπόλοιπο έργο της Αρχής. Διατυπώνονται επίσης προτάσεις προς την πολιτική ηγεσία για νομοθετικές, οργανωτικές και λειτουργικές ρυθμίσεις, που στόχο έχουν τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Η έκθεση υποβάλλεται τον Μάρτιο κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής, συζητείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου (άρθρο 3, παράγρ. 5, εδάφιο 3 του Ν. 3094/2003).

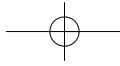
β. Η σύνταξη ειδικών εκθέσεων για θέματα ιδιαίτερης σοβαρότητας και μείζονος σημασίας. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιούνται στους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς (άρθρο 3, παράγρ. 5, εδάφιο 4 του Ν. 3094/2003).

γ. Εφόσον το απαιτεί η φύση κάποιας υπόθεσης, εκπονείται πόρισμα, το οποίο γνωστοποιείται στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και στις αρμόδιες υπηρεσίες, κυρίως στις περιπτώσεις στις οποίες η διοίκηση αρνείται να συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και στις περιπτώσεις που χρειάζεται να ασκήσει η διοίκηση την κανονιστική της αρμοδιότητα (άρθρο 4, παράγρ. 6 του Ν. 3094/2003).

δ. Η δυνατότητα διενέργειας αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης κ.λπ., η οποία δεν τελεί υπό την άδεια καμίας άλλης αρχής και ενισχύει ακόμη περισσότερο την αποτελεσματικότητα του έργου του Συνηγόρου του Πολίτη. Στο πλαίσιο του έργου που επιτελεί η Αρχή με τη διενέργεια αυτοψιών αλλά και στο πλαίσιο του εν γένει διαμεσολαβητικού της ρόλου, μπορεί επίσης να πραγματοποιεί επισκέψεις και συναντήσεις εργασίας, κυρίως με τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων δημόσιων υπηρεσιών.

Η θεσμική αυτή δυνατότητα αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο και στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 3304/2005 και του Ν. 3488/2006 (βλ. παρακάτω στοιχεία α' και θ'), για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα πεδία εφαρμογής των νόμων αυτών, κυρίως στον βαθμό που δυνάμει των διατάξεων του Ν. 3488/2006 στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν και ιδιώτες (βλ. κεφ. 2 και 5). Πολύτιμα αναμένεται να αναδει-

χθούν τα μοντέλα διαμεσολάβησης και συνεργασίας που έχει αναπτύξει ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού στο πεδίο των ιδιωτών.

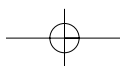
ε. Για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί επίσης να επιληφθεί αυτεπάγγελτα (άρθρο 4, παράγρ. 2 του Ν. 3094/2003, βλ. κεφ. 2, 1). Για κάθε αυτεπάγγελτη παρέμβαση εκδίδεται «ειδική απόφαση» του Συνηγόρου του Πολίτη, ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας του θέματος, η οποία καταχωρίζεται σε ειδικό μητρώο αυτεπάγγελτων ερευνών. Το πόρισμα μιας τέτοιας έρευνας δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο.

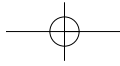
στ. Εάν, κατά την έρευνα μιας υπόθεσης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώσει παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους της διοίκησης ή άρνηση συνεργασίας με την Αρχή, η οποία δυνάμει της παραγρ. 10 του άρθρου 4 του Ν. 3094/2003 αποτελεί πλέον ποινικό αδίκημα, μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου ή, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο, να προτείνει τη λήψη άλλων πρόσφορων μέτρων. Κατά τη διάρκεια του 2006 ο Συνήγορος του Πολίτη έκανε συχνή χρήση αυτού του μέτρου. Στις περιπτώσεις δε που προέκυψαν αποχρώσεις ενδείξεις για την τέλεση αξιόποινων πράξεων από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος της διοίκησης, διαβίβασε τη σχετική έκθεση στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

ζ. Δυνάμει των διατάξεων της παραγρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 3242/2004, με την οποία τροποποιείται η παράγρ. 8 του άρθρου 5 του Ν. 1943/1991, τυχόν πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας αποζημίωσης σε πολίτες, σε περίπτωση που η διοίκηση δεν τηρεί τις προθεσμίες διεκπεραίωσης των υποθέσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2690/1999.

η. Ο Συνήγορος του Πολίτη, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 19, παράγρ. 1 του Ν. 3304/2005, ορίστηκε φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης για την «Εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», στα πεδία εφαρμογής του νόμου αυτού και κατά τους ορισμούς αυτού (βλ. κεφ. 5). Εκτός από τον χειρισμό συγκεκριμένων υποθέσεων, στο πλαίσιο της νέας αρμοδιότητας προβλέπεται η δυνατότητα της Αρχής να διενεργεί έρευνες και να δημοσιεύει ειδικές εκθέσεις για την εφαρμογή και τη βελτίωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου (άρθρο 20, παράγρ. 3 του Ν. 3304/2005).

θ. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13 του Ν. 3488/2006 (ΦΕΚ 191 Α'), για την «Εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και τις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις», ο Συνήγορος του Πολίτη ορίστηκε φορέας παρακολούθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παραπάνω νόμου και κατά τους ορισμούς αυτού, επήλθαν δε σημαντικές τροποποιήσεις στον Ν. 3094/2003 (βλ. κεφ 2 και 5). Στο πλαίσιο της νέας αυτής αρμοδιότητας και κατά τον χειρισμό ατομικών αναφορών, ο Συνήγορος του Πολίτη διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την άρση της τυχόν διαπιστωθείσας προσβολής και, εφόσον η διαμεσολάβηση αυτή δεν επιφέρει ικανοποιητικά αποτελέσματα, διαβιβάζει το σχετικό πόρισμα στον καθ' ύλην αρμόδιο φορέα για την άσκηση της πειθαρχικής ή και κυρωτικής αρμοδιότητάς του (παράγρ. 9). Πέραν του χειρισμού των ατομικών αναφορών, ο Συνήγορος του Πολίτη υποβάλλει ειδική έκθεση, μαζί με την ετήσια έκθεση, στη Βουλή των Ελλήνων, τον Μάρτιο κάθε έτους, η οποία περιλαμβάνει τις τυχόν υποθέσεις που ενέχουν διάκριση, και εισηγήσεις μέ-

τρων για την εξάλειψη της. Η έκθεση κοινοποιείται επίσης και στη Γενική Γραμματεία Ισότητας (παράγρ. 10). Τέλος, η Αρχή, στο πλαίσιο της συνεργασίας της με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, είναι επιφορτισμένη με το έργο της ενημέρωσης και της διάδοσης των καλών πρακτικών της ίσης μεταχείρισης, καθώς και με τη διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για τα σχετικά θέματα (παράγρ. 10).

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

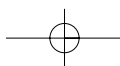
Το 2006, και σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγρ. 5 του Ν. 3094/2003, ο Συνήγορος του Πολίτη συνέταξε δύο ειδικές εκθέσεις, οι οποίες παρατίθενται περιληπτικά στη συνέχεια.

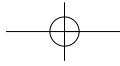
2.1 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ ΕΚΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΣΕΠ

Η ειδική έκθεση για τις προσλήψεις εκτός διαδικασιών του ΑΣΕΠ βασίστηκε στη διερεύνηση 648 αναφορών από το 1998 έως το 2005. Περιλαμβάνονται και θέματα σχετικά με συμβάσεις μίσθωσης έργου, επειδή αυτές συχνά υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία και αποτελούν παράκαμψη της νόμιμης διαδικασίας που προβλέπεται για τη στελέχωση των δημόσιων υπηρεσιών. Οι πολίτες διαμαρτύρονταν για μεροληψία, έλλειψη αντικειμενικότητας, παραβίαση των νομοθετικών ρυθμίσεων, έλλειψη διαφάνειας κ.ά.

Οι περιπτώσεις των εκτός του ΑΣΕΠ προσλήψεων αποτελούν σημαντικό μέρος του συνόλου των προσλήψεων προσωπικού στο δημόσιο. Τα ζητήματα που αναδεικνύουν οι αναφορές είναι ενδεικτικά τα εξής:

- Σφάλματα, ασάφειες, παραλείψεις ή κενά στη δομή και τη διατύπωση της προκήρυξης που αφήνουν περιθώρια αυθαιρεσίας και κακοδιοίκησης.
- Μη έγκαιρη δημοσιοποίηση της προκήρυξης και σύντομες προθεσμίες για υποβολή υποψηφιοτήτων και εν γένει δυσκολία των ενδιαφερομένων να έχουν πρόσβαση στην πληροφορία.
- Απουσία συγκεκριμένου τρόπου απόδειξης και αξιολόγησης των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων (π.χ. ξένη γλώσσα, γνώση Η/Υ) και προβλήματα μοριοδότησης της εμπειρίας (και του ορισμού της ως «συναφούς»).
- Ασάφειες στη διατύπωση ορισμένων σημαντικών κριτηρίων, όπως της ιδιότητας του ανέργου, της εντοπιότητας κ.ά.
- Μη αποδοχή και παραλαβή πιστοποιητικών.
- Προβλήματα στις ισοτιμίες πτυχίων. Τυπικά προσόντα που ανταποκρίνονται σε παρωχημένο επίπεδο μόρφωσης.
- Έλλειψη συγκεκριμενοποίησης των κριτηρίων επιλογής στην προκήρυξη. Απουσία συγκεκριμένου συστήματος αξιολόγησης τόσο των τυπικών όσο και των ουσιαστικών προσόντων.
- Διαδικασία επιλογής που αφήνει στη διοίκηση μεγάλα περιθώρια διακριτικής ευχέρειας, την οποία αυτή συχνά αδυνατεί να διαχειριστεί με τρόπο ανεπίδεκτο αμφισβητήσεων και να αιτιολογήσει τις αποφάσεις της.
- Διακρίσεις εις βάρος γυναικών με μη πρόσληψή τους, αν και είχαν επιλεγεί. Παράλειψη αναφοράς ποσοτώσεων, με αποτέλεσμα να αιφνιδιάζονται οι γυναίκες υποψήφιες με ποσοτώσεις εις βάρος τους κ.λπ.
- Μη εφαρμογή διατάξεων που προβλέπουν ευνοϊκές προϋποθέσεις πρόσληψης (διακεκριμένοι αθλητές, συγγενείς θανόντων εν υπηρεσία κ.λπ.).

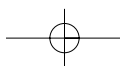
- Αξιολόγηση των γραπτών από έναν μόνο βαθμολογητή και άρνηση αναβαθμολόγησης.
- Πρόσληψη εποχικού ή πρόσκαιρου ωρομίσθιου προσωπικού με πλήρη διακριτική ευχέρεια του προϊσταμένου της υπηρεσίας να εκτιμήσει τόσο τα τυπικά όσο και τα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων, χωρίς παράλληλα να προβλέπονται κριτήρια ή τρόπος στάθμισης των προσόντων. Μοναδικό κρίσιμο κριτήριο η «εμπειρία».
- Πρακτικά επιλογής που δεν περιέχουν πλήρη και σαφή αιτιολόγηση. Άρνηση χορήγησης ή καθυστερημένη χορήγηση του πρακτικού αξιολόγησης σε μη επιλεγέντες υποψηφίους.
- Αδικαιολόγητα μεγάλες καθυστερήσεις στη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων, ακόμη και παράλειψη ανάρτησης των αποτελεσμάτων.
- Έλλειψη πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με τα συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματά τους, όπως αυτό της αναφοράς στη διοίκηση (άρθρο 10 του Συντάγματος) και της πληροφόρησης (άρθρο 5Α του Συντάγματος), με συνέπεια οι πολίτες να μην ασκούν ένσταση ή αίτηση θεραπείας.
- Άρνηση εκ μέρους των αρμόδιων υπηρεσιών να παραλάβουν και να πρωτοκολλήσουν ενστάσεις ή αιτήσεις θεραπείας.
- Ακύρωση εκ των υστέρων των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού με υπουργική απόφαση, ενώ η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στην επιτροπή επιλογής, και επανάληψη του διαγωνισμού.
- Καταχρηστική προσφυγή στη σύναψη συμβάσεων έργου για τις οποίες δεν προβλέπεται καμία διαδικασία ή κριτήριο επιλογής. Συχνά μάλιστα αυτές χρησιμοποιούνται για την κάλυψη πάγιων αναγκών.
- Μη ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης των επιτυχόντων από τους φορείς που διενεργούν προσλήψεις υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ, με παράλληλη αμφισβήτηση της διαδικασίας επιλογής συνολικά ή συγκεκριμένων πλευρών της, συχνά από δήμους αλλά όχι μόνο, π.χ. από το Υπουργείο Οικονομικών.

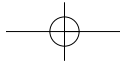
Τα βασικά αίτια των παραπάνω προβλημάτων ανάγονται:

- Στις ελλείψεις και τις ασάφειες του νομικού πλαισίου: ποικιλομορφία των ρυθμίσεων, έλλειψη γενικών προδιαγραφών για την προκήρυξη και τις σχετικές διαδικασίες, απουσία αποτελεσματικού προγραμματισμού, εκτεταμένες εξαιρέσεις από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ, χωρίς εναλλακτικό μηχανισμό αποτελεσματικής εποπτείας και ελέγχου, και ανομοιομορφη εφαρμογή διατάξεων στα ειδικά καθεστώτα προσλήψεων.
- Στην κατάχρηση των συμβάσεων έργου, οι οποίες δεν υπάγονται σε καμία διαδικασία και χρησιμοποιούνται για να καλυφθούν πάγιες ανάγκες.
- Στις συμπεριφορές που τα προηγούμενα δύο επιτρέπουν ή υποθάλπουν τόσο επειδή δεν υπάρχουν εξαρχής προδιαγραφές όσο και επειδή δεν προβλέπονται τρόποι ελέγχου των διαδικασιών. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργείται η εσφαλμένη αντίληψη, που φαίνεται να διέπει κάποια όργανα επιλογής, ότι δεν δεσμεύονται ως προς τη διαδικασία ή ως προς τα όρια της κρίσης τους.

Συνισταμένη των προβλημάτων αποτελεί κατά τον Συνήγορο του Πολίτη η απουσία γενικού πλαισίου κανόνων, προδιαγραφών και τρόπων εποπτείας και ελέγχου των σχετικών διαδικασιών. Δεν υπάρχουν δηλαδή εγγυήσεις που να εξασφαλίζουν την ισότητα των ευκαιριών, τη διαφάνεια, την αξιοκρατία, την αντικειμενικότητα της διαδικασίας (άρθρο 103, παράγρ. 7 του Συντάγματος) και, τέλος, την αξιοπιστία της επιλογής, και προσβάλλονται συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών (π.χ. αρχή της ισότητας, δικαίωμα της αναφοράς).

Ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει εξορθολογισμό του νομοθετικού πλαισίου και δημιουργία ελάχιστων κοινών προδιαγραφών, με σκοπό την αντικειμενικότητα και την αξιο-

κρατία, ο οποίος θα διατρέχουν όλα τα στάδια της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού στον δημόσιο τομέα. Ενδεικτικά, προτείνονται:

- Διαμόρφωση προδιαγραφών και προσδιορισμός των στοιχείων που οφείλουν να περιλαμβάνονται σε μια προκήρυξη.
- Τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων να αναφέρονται ρητά και με τρόπο σαφή στην προκήρυξη, έτσι ώστε να είναι ενήμεροι οι υποψήφιοι για αυτά.
- Το πρακτικό επιλογής που συντάσσει η αρμόδια επιτροπή επιλογής να αναφέρεται στα προκαθορισμένα κριτήρια.
- Αποτελεσματικότερο τρόπο δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων.
- Υποχρεωτική εξέταση των ενστάσεων.
- Αλλαγή του τρόπου κατάρτισης των συμβάσεων μίσθωσης έργου.
- Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της απαρχαιωμένης νομοθεσίας.
- Καθιέρωση ενός ευέλικτου προγραμματισμού προσλήψεων.
- Ενίσχυση του εποπτικού ρόλου του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει, τέλος, να περιληφθούν όλα τα παραπάνω σε έναν «Κώδικα Πρόσληψης Προσωπικού», ο οποίος θα αποτελεί το πλαίσιο των προδιαγραφών που οφείλει να πληροί κάθε στάδιο της διαδικασίας πρόσληψης στον δημόσιο τομέα. Ο κώδικας αυτός θα περιλαμβάνει και θα εξειδικεύει τις αρχές που πρέπει να τηρούνται, όπως είναι, ενδεικτικά, η αρχή της δημοσιότητας, της ίσης ευκαιρίας συμμετοχής, της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αξιοκρατίας.

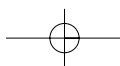
2.2 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ

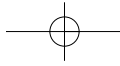
Δυσλειτουργίες στην έκδοση διαβατηρίων από τις αστυνομικές αρχές με βάση τον Ν. 3103/2003

Αξιοποιώντας και οργανώνοντας τις διαπιστώσεις του από την επεξεργασία δεκάδων αναφορών που έχουν καταθέσει πολίτες από την αρχή του 2006, με τις οποίες επισημαίνουν δυσλειτουργίες στην έκδοση διαβατηρίων από τις αστυνομικές αρχές με βάση τον Ν. 3103/2003, ο Συνήγορος του Πολίτη εξέδωσε και διαβίβασε στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και στους συναρμόδιους ομολόγους του ειδική έκθεση για το επίκαιρο και ακανθώδες αυτό θέμα, το οποίο αφορά σε βάθος χρόνο όλο τον πληθυσμό της χώρας.

Παρά τις συντονισμένες προσπάθειες της ΕΛΑΣ στον τομέα των τεχνικών μέσων και του έμπυχου υλικού, η έναρξη άσκησης της νέας αυτής αρμοδιότητάς της συνοδεύεται από φαινόμενα δυσλειτουργίας, τα οποία προδίδουν ότι μέχρι στιγμής έχει δοθεί πολύ μεγαλύτερο βάρος στην ανάγκη για εξασφάλιση υψηλού βαθμού ασφάλειας των στοιχείων που αναγράφονται στο δημόσιο αυτό έγγραφο, καθώς και της αναφοράς των στοιχείων αυτών στο πρόσωπο του δικαιούχου απ' όσο στον εξορθολογισμό της διαδικασίας, στην αποφυγή της ταλαιπωρίας των πολιτών, στην εγγύηση των δικαιωμάτων τους και στην εφαρμογή των πρακτικών της χρηστής διοίκησης. Από τη διερεύνηση των σχετικών αναφορών και τις αυτοψίες που διενεργήθηκαν διαπιστώθηκε σημαντικός αριθμός προβλημάτων με κοινά χαρακτηριστικά, είτε πρακτικού-τεχνικού είτε νομικού χαρακτήρα. Εξίσου έντονα προβλήματα προξενεί και η συστηματική σύνδεση της διαδικασίας έκδοσης διαβατηρίων με μη συναφείς νομικές εκκρεμότητες ή με την ιδιαιτερότητα του προσωπικού καθεστώτος συγκεκριμένων κατηγοριών πολιτών.

Έπειτα από αναλυτική παρουσίαση των επί μέρους προβλημάτων, η έκθεση καταλήγει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την επίλυση ή έστω την άμβλυσή τους. Μεταξύ άλλων, προτείνονται:

- Δημιουργία συστήματος πιστοποίησης επαγγελματιών φωτογράφων.
- Τροποποίηση του λογισμικού για την εκτύπωση οποιουδήποτε χαρακτήρα ή συμβόλου.
- Πλήρης ενημέρωση εκ των προτέρων των αιτούντων για τα ισχύοντα σε σχέση με τη λατινική απόδοση των ονομάτων.
- Τροποποίηση του λογισμικού για τη δυνατότητα νέας επεξεργασίας αιτήσεων επί των οποίων έχει γίνει δεκτή ένσταση.
- Καθιέρωση καταλόγου εξυπηρέτησης πολιτών με προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα.
- Αναδιοργάνωση του συστήματος παραλαβής αιτήσεων από κατοίκους εξωτερικού.
- Συμφωνισμός των καταβληθέντων παραβόλων που αντιστοιχούσαν στην υπολειπόμενη χρονική ισχύ των παλαιών διαβατηρίων.
- Επιβάρυνση του δημοσίου με το κόστος για την επανέκδοση διαβατηρίου λόγω εσφαλμένης εγγραφής.
- Αποσύνδεση της έκδοσης διαβατηρίου από την παλαιότητα των δελτίων αστυνομικής ταυτότητας.
- Ρητή αναγραφή του δικαιώματος χορήγησης διαβατηρίου στις βεβαιώσεις που δίνονται στους ανυποτάκτους εξωτερικού.
- Εξακολούθηση χορήγησης διαβατηρίων στους ομογενείς από την Τουρκία και την Αλβανία έως την οριστική επίλυση του προβλήματός τους.
- Περιορισμός της διασταύρωσης στοιχείων μόνο στον έλεγχο τυχόν ισχύουσας απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα.

3. ΑΥΤΟΨΙΕΣ – ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Ν. 3094/2003 (άρθρο 4, παράγρ. 5), κατά τη διερεύνηση των αναφορών ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να διενεργεί αυτοψίες προκειμένου να διαμορφώσει ιδίαν αντίληψη για πραγματικά γεγονότα ή καταστάσεις. Η εμπειρία της Αρχής επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα διενέργειας και την αποτελεσματικότητα των αυτοψιών σε πολλές περιπτώσεις, ιδίως όταν πρόκειται για διερεύνηση αναφορών σχετικών με πολεοδομικά θέματα, με ζητήματα συνθηκών διαβίωσης Ρομά, κράτησης αλλοδαπών, υγειονομικής περιθάλψης κ.ά.

Συχνά αναγκαία είναι και η πραγματοποίηση επισκέψεων και συναντήσεων εργασίας, κυρίως με τους εμπλεκόμενους φορείς, προς την κατεύθυνση της ανταλλαγής γνώσης και εμπειρίας αλλά και της επίλυσης των επίμαχων προβλημάτων, μέσα από τα πλεονεκτήματα που χαρακτηρίζουν την προσωπική επικοινωνία και επαφή. Κατά το 2006 ο Συνήγορος του Πολίτη διενήργησε αυτοψία και πραγματοποίησε επισκέψεις και συναντήσεις εργασίας στις ακόλουθες περιπτώσεις.

3.1 ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

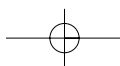
A. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

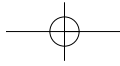
ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟ ΡΟΜΑ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ

Κλιμάκιο της Αρχής διενήργησε αυτοψία και συνάντηση με τοπικούς φορείς, τον Φεβρουάριο, σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης πολιτών Ρομά στην 4η συνοικία του Δήμου Άνω Λιοσίων. Διαπιστώθηκαν σοβαρά ρυμοτομικά προβλήματα και απουσία υποδομών, με υγειονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις (υπόθεση 4930/2006).

ΣΕ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΥΣ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Με αφορμή αναφορά που υποβλήθηκε από μη Ρομά πολίτη για καταπάτηση ιδιοκτησίας του,

αλλά και στο πλαίσιο των προσαθειών του Συνηγόρου του Πολίτη για καταγραφή των ιδιαίτερων, κατά τόπο, προβλημάτων στέγασης και κοινωνικής ένταξης που αντιμετωπίζουν οι Ρομά, διενεργήθηκε τον Ιούνιο αυτοψία στους καταυλισμούς της ευρύτερης περιοχής της Καλαμάτας. Στο πλαίσιο της αυτοψίας, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τον Δήμαρχο Καλαμάτας και αξιωματικούς της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μεσσηνίας (υπόθεση 19755/2005).

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Τον Νοέμβριο διενεργήθηκε αυτοψία στο Τμήμα Αλλοδαπών και Ιθαγένειας του Δήμου Ζωγράφου με σκοπό να διερευνηθούν δύο ζητήματα. Πρώτον, η καταγγελία αλλοδαπού ότι το ραντεβού που ορίστηκε από τον δήμο, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει αίτηση χορήγησης αρχικής άδειας διαμονής για σπουδές, ήταν σε ημερομηνία μεταγενέστερη από τη λήξη της θεώρησης εισόδου του, με αποτέλεσμα να απορριφθεί το αίτημά του από την Περιφέρεια. Δεύτερον, εάν ο δήμος συνεχίζει την πρακτική της καταχώρισης προσωπικών δεδομένων πολιτών (π.χ. αριθμών τηλεφώνου) σε καταλόγους που αναρτώνται στο δημαρχείο, με αποτέλεσμα αυτά να καθίστανται προσβάσιμα σε τρίτους, παρά τις αντίθετες έως τώρα υποδείξεις της Αρχής (υπόθεση 16979/2006).

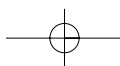
ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟ ΡΟΜΑ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

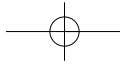
(σε συνεργασία με τον Κύκλο Ποιότητας Ζωής)

Τον Ιούλιο κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη διενήργησε αυτοψία στον οικισμό Ρομά Νέας Σμύρνης Λάρισας για θέματα που αφορούν στη στεγαστική αποκατάσταση του πληθυσμού αυτού. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τον Γενικό Διευθυντή και με την προϊσταμένη της Διεύθυνσης ΠΕΧΩ, με υπαλλήλους του Τμήματος Πολεοδομικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με την προϊσταμένη και με υπαλλήλους της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της ΝΑ Λάρισας, καθώς και με τον Δήμαρχο Κοιλιάδας. Επίσης, έγινε συνάντηση με εκπροσώπους του συλλόγου Ρομά «Η ελπίδα», οι οποίοι εξέθεσαν στα μέλη της αντιπροσωπείας του Συνηγόρου του Πολίτη τα γενικότερα προβλήματα που τους απασχολούν (εκπαίδευση, απασχόληση, στέγαση, καθαριότητα, περιθάλψη κ.ά.). Τέλος, τα στελέχη της Αρχής συναντήθηκαν και με τον Αστυνομικό Διευθυντή Θεσσαλίας για ζητήματα που σχετίζονται με τους Ρομά της ευρύτερης περιοχής (υπόθεση 18637/2005).

Β. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τον Φεβρουάριο κλιμάκιο της Αρχής επισκέφθηκε τη *Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης* και τη *Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας*, στο πλαίσιο της διερεύνησης αναφορών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών αυτών. Ο Συνήγορος του Πολίτη παρακολούθησε την εξέλιξη του θέματος, πραγματοποιώντας και νέες επισκέψεις στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, τον Μάιο και τον Νοέμβριο.
- Επίσης τον Φεβρουάριο, το ίδιο κλιμάκιο πραγματοποίησε επίσκεψη και συναντήθηκε με τους αρμοδίους της *Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης* με σκοπό τη διερεύνηση αναφορών σχετικά με τις συνθήκες κράτησης των υπό απέλαση αλλοδαπών στα κρατητήρια της Θεσσαλονίκης. Κατά τις συναντήσεις αυτές συζητήθηκαν επίσης γενικότερα ζητήματα που απασχολούν τους αλλοδαπούς (διαδικασίες απέλασης, παροχή γνώμης για θέματα δημόσιας τάξης κ.ά.), καθώς και ειδικότερα που αφορούν στους ομογενείς αλλοδαπούς.
- Τον Φεβρουάριο κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη συναντήθηκε με τον *προϊστάμε-*

νο του Γραφείου Αλλοδαπών του Δήμου Μελισσίων, προκειμένου να ενημερωθεί για προβλήματα που είχαν επισημανθεί σε σειρά αναφορών σχετικά με τη διαδικασία διεκπεραίωσης των αιτημάτων των αλλοδαπών. Διαπιστώθηκαν πράγματι σοβαρές δυσλειτουργίες και τονίστηκε η ανάγκη για άμεση διαβίβαση των εκκρεμών αιτημάτων στην Περιφέρεια. Ο δήμος ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά στις συστάσεις της Αρχής.

- Τον Μάρτιο ο Συνήγορος του Πολίτη πραγματοποίησε επίσκεψη στη *Διεύθυνση Διαβατηρίων της ΕΛΑΣ*, προκειμένου να ενημερωθεί από τον προϊστάμενο σχετικά με τη νέα αρμοδιότητα που ανατέθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2006 στην ΕΛΑΣ και να παρακολουθήσει τη διαδικασία έκδοσης και αποστολής των διαβατηρίων στις αρμόδιες υπηρεσίες (βλ. παραπάνω ειδική έκθεση για τα διαβατήρια).

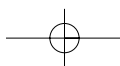
- Τον Μάιο κλιμάκιο της Αρχής πραγματοποίησε επίσκεψη στο *Αστυνομικό Τμήμα Πατρών*, προκειμένου να παρακολουθήσει τη διαδικασία συμπλήρωσης και κατάθεσης αιτήσεων χορήγησης διαβατηρίου και να διαπιστώσει τα οργανωτικά προβλήματα που είχαν επισημανθεί σε σειρά υποθέσεων (βλ. παραπάνω ειδική έκθεση για τα διαβατήρια).

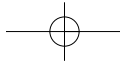
- Στο πλαίσιο των τακτικών επαφών του Συνηγόρου του Πολίτη με τις αρμόδιες υπηρεσίες για θέματα αλλοδαπών, κλιμάκιο της Αρχής επισκέφθηκε τον Ιούλιο τη *Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής* και συναντήθηκε με τον προϊστάμενο της υπηρεσίας και άλλους υπηρειακούς παράγοντες. Στη συνάντηση συζητήθηκαν ζητήματα που έχουν απασχολήσει επανειλημμένα τον Συνήγορο του Πολίτη με αφορμή σχετικές αναφορές πολιτών και διατυπώθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις.

- Τον Σεπτέμβριο κλιμάκιο της Αρχής πραγματοποίησε συνάντηση με τον *Δήμαρχο Πατρών*, τον *Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας* και τους αρμόδιους *αντιδημάρχους*, στο κατάστημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην Πάτρα. Αντικείμενο της συνάντησης ήταν το ζήτημα της στεγαστικής αποκατάστασης των Ρομά που διαβιούσαν –και ορισμένοι εξακολουθούν να διαβιούν– στους καταυλισμούς των περιοχών Ριγανόκαμπου και Μακρυγιάννη. Παρουσιάστηκε και συζητήθηκε εκτενώς η προκείμενη από την πλευρά των εμπλεκόμενων φορέων λύση για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Τη συνάντηση ακολούθησε επίσκεψη στους παραπάνω καταυλισμούς.

- Τον Νοέμβριο κλιμάκιο της Αρχής επισκέφθηκε τους *οικισμούς Ρομά στον Δενδροποτάμο Θεσσαλονίκης*, στην *Αγία Σοφία του Δήμου Εχεδώρου*, καθώς και τις *μεμονωμένες εγκαταστάσεις Ρομά στον Δήμο Ευόσμου*. Σκοπός της επίσκεψης ήταν να διαμορφώσει η Αρχή ολοκληρωμένη εικόνα για τις συνθήκες διαβίωσης και τα προβλήματα ένταξης στην ευρύτερη κοινωνία που αντιμετωπίζουν τα μέλη της ευάλωτης αυτής ομάδας. Κατά τη σύνομη επίσκεψη στην περιοχή δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα στον Δήμο Δенδροποτάμου. Στον δε Δήμο Ευόσμου, περιοχή όπου αναπτύσσεται έντονη οικοδομική δραστηριότητα, έχουν απομείνει λίγες εγκαταστάσεις Ρομά. Σοβαρά προβλήματα όμως εντοπίστηκαν στον καταυλισμό Αγίας Σοφίας του Δήμου Εχεδώρου, τα οποία σχετίζονται με την ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων του καταυλισμού στους δρόμους, στους χώρους μεταξύ των οικιών και στους χώρους όπου παίζουν παιδιά. Για το ζήτημα αυτό απεστάλη σχετικό έγγραφο προς τον Δήμαρχο Ευόσμου, το οποίο κοινοποιήθηκε και στους άλλους συναρμόδιους φορείς.

- Τον Δεκέμβριο κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη πραγματοποίησε επίσκεψη στο *Υποθηκοφυλακείο Πειραιά*, προκειμένου να ενημερωθεί για προβλήματα που είχαν επισημανθεί σε σειρά αναφορών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας. Διαπιστώθηκαν σημαντικές ελλείψεις, τόσο ως προς την υποδομή όσο και ως προς τη στελέχωση του υποθηκοφυλακείου, οι οποίες, πέραν της ιδιαίτερης ταλαιπωρίας που προκαλούν στους πολί-

τες, πλήττουν σοβαρότατα την ασφάλεια των συναλλαγών. Για τις παραπάνω δυσλειτουργίες και τις συνέπειές τους επίκειται η σύνταξη πορίσματος.

3.2 ΚΥΚΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Α. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

ΣΤΟ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τον Φεβρουάριο κλιμάκιο της Αρχής επισκέφθηκε το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (ΨΝΑ), στο πλαίσιο διερεύνησης αναφοράς πολίτη που διαμαρτυρήθηκε για την ακούσια εισαγωγή, παραμονή και νοσηλεία του στο νοσοκομείο. Η έρευνα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί (υπόθεση 2709/2006).

ΣΤΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΨΥΧΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ – ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΧΑΝΙΩΝ

(σε συνεργασία με τον Κύκλο Ποιότητας Ζωής)

Τον Μάιο κλιμάκιο της Αρχής διενήργησε αυτοψία στο Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων Χανίων και επισκέφθηκε τη Διεύθυνση Πολεοδομίας και Πολιτικών Εφαρμογών της ΝΑ Χανίων. Η αναφορά που προκάλεσε την αυτοψία αφορούσε σε διαμαρτυρία για πολεοδομικές παραβάσεις και για παράβαση των όρων χρήσης κτιρίου που στεγάζει ξενώνα ψυχικά ασθενών, στο πλαίσιο προγράμματος αποασυλοποίησης. Υπήρξαν, επίσης, διαμαρτυρίες περιοίκων για οχλήσεις από τη λειτουργία του ξενώνα. Η διερεύνηση της υπόθεσης βρίσκεται σε εκκρεμότητα (υπόθεση 3477/2006).

ΣΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ –

ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

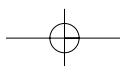
Τον Ιούνιο κλιμάκιο της Αρχής διενήργησε αυτοψία στο Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου (ΠΕΠΙΑΓΝΗ) και στο Γενικό Νοσοκομείο Ρεθύμνου, στο πλαίσιο της αρ. 661/2005 απόφασης του Συνηγόρου του Πολίτη περί αυτεπάγγελτης έρευνας σχετικά με τη διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων.

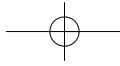
Για το ΠΕΠΙΑΓΝΗ διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Όλα τα στερεά επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα (ΕΙΑ) του νοσοκομείου μετά τη συλλογή τους οδηγούνταν στον πεπαλαιωμένο κλίβανο του νοσοκομείου, ο οποίος, επιπροσθέτως, δεν διέθετε άδεια λειτουργίας.
- Δεν υπήρχαν ξεχωριστοί χώροι προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ ούτε ψυκτικός θάλαμος προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ πριν από την καύση τους.
- Παρατηρήθηκε το φαινόμενο υπερπλήρωσης τροχήλατων κάδων μεταφοράς ΕΙΑ, οι οποίοι μετακινούνταν με ανοιχτό καπάκι.
- Παρατηρήθηκαν στο δάπεδο τοξικά υγρά (τα οποία περιέχουν άργυρο) εμφάνισης και στερέωσης, που χρησιμοποιούν τα ακτινολογικά εργαστήρια, και αναθυμιάσεις.
- Παρ' ότι υπήρχε μονάδα θερμικής απολύμανσης υγρών μολυσματικών αποβλήτων συνδεδεμένη με το αποχετευτικό δίκτυο ειδικής ιπέρυγας του νοσοκομείου, δεν λειτουργούσε ποτέ.
- Υπήρχε εσωτερικός κανονισμός διαχείρισης ΕΙΑ. Ύστερα από σχετική απόφαση της Διεύθυνσης Υγειονομικής Περιφέρειας (ΔΥΠΕ) καταρτίζεται καινούριος με βάση σχετικό σχέδιο της υπηρεσίας.

Για το Γενικό Νοσοκομείο Ρεθύμνου έγιναν οι εξής διαπιστώσεις:

- Όλα τα στερεά ΕΙΑ του νοσοκομείου οδηγούνταν μετά τη συλλογή τους στον πεπαλαιωμένο κλίβανο του νοσοκομείου, ο οποίος δεν διέθετε άδεια λειτουργίας.

- Ο τρόπος συλλογής ΕΙΑ ήταν πλημμελής.
- Υπήρχε ψυκτικός θάλαμος προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ.
- Παρατηρήθηκαν στο δάπεδο τοξικά υγρά (τα οποία περιέχουν άργυρο) εμφάνισης και στερέωσης, που χρησιμοποιούν τα ακτινολογικά εργαστήρια, και αναθυμιάσεις.
- Δεν υπήρχαν εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας υγρών μολυσματικών αποβλήτων. Τα υγρά διοχετεύονταν στο αποχετευτικό δίκτυο της πόλης.
- Τα ληγμένα φάρμακα που δεν μπορούν να επιστραφούν στις φαρμακευτικές εταιρίες (μικρές ποσότητες σε σχέση με αυτά που επιστρέφονται) τοποθετούνταν στις ειδικές κόκκινες σακούλες (σύμφωνα με το άρθρο 6 της αρ. Η.Π 37591/2031/2003 ΚΥΑ, ΦΕΚ 1419 Β'/1.10.03) και στη συνέχεια αποτεφρώνονταν χωρίς να γίνει διαχωρισμός τους σε τοξικά και μη.
- Δεν υπήρχε εσωτερικός κανονισμός διαχείρισης ΕΙΑ. Επίσης, δεν υπήρχε καταγραφή των παραγόμενων ποσοτήτων ΕΙΑ ανά κατηγορία.

ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Τον Ιούνιο διενεργήθηκαν από κλιμάκια του Συνηγόρου του Πολίτη αυτοψίες σε ορισμένες μονάδες υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προκειμένου να διερευνηθούν οι συνθήκες οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών υγείας του ιδρύματος, να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα, να αναζητηθούν οι δυνατότητες επίλυσής τους και τέλος, με βάση τη συνολική αποτίμηση από τις αυτοψίες αυτές, να αναζητηθούν μέτρα βελτίωσης της συνολικής λειτουργίας τους.

Οι αυτοψίες διενεργήθηκαν, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, στη Νομαρχιακή Μονάδα Υγείας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Πειραιά, καθώς και στις Τοπικές Μονάδες Υγείας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Αμαρουσίου, Καλλιθέας, Κεραμεικού, Περιστερίου, Ιλίου, Πατησίων και Νίκαιας.

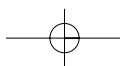
Κατά τη διάρκεια των αυτοψιών, στο πλαίσιο της αποτίμησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των συνθηκών εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων, ερευνήθηκαν ειδικότερες παράμετροι, όπως η έγκαιρη προσέλευση του προσωπικού, η τήρηση της διαδικασίας για την εξυπηρέτηση των προγραμματισμένων ραντεβού, ο τρόπος αντιμετώπισης των έκτακτων περιστατικών καθώς και των ασφαλισμένων που προσέρχονται χωρίς ραντεβού, η στελέχωση των υπηρεσιών, ο εξοπλισμός των εργαστηρίων, η κτιριακή υποδομή με έμφαση στην πρόβλεψη εξυπηρέτησης των ΑμεΑ κ.λπ. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης – Ζήτησης Υπηρεσιών Υγείας (ραντεβού μέσω του αριθμού 184) και στις δυνατότητες βελτίωσής του, αφού αποτιμηθεί η συνολική λειτουργία του.

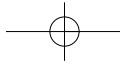
Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι αυτοψίες σε οκτώ μόνο μονάδες υγείας της Αττικής, και στη διάρκεια μίας μόνον ημέρας, ασφαλώς δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αξιόπιστο δείγμα, ούτε με ποσοτικά ούτε με ποιοτικά στατιστικά κριτήρια (αριθμός υπό έρευνα μονάδων, χωρική κατανομή τους, διάρκεια της αυτοψίας κ.λπ.), και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν ολοκληρωμένα συμπεράσματα ή εκτιμήσεις για τη λειτουργία του συστήματος συνολικά. Για τον λόγο αυτόν άλλωστε προγραμματίζεται συνέχιση των αυτοψιών τόσο στην Αττική όσο και στην περιφέρεια προκειμένου να εξαχθούν περισσότερο ασφαλή συμπεράσματα.

Παρ' όλα αυτά, εντοπίζονται ορισμένα ζητήματα, τα οποία φαίνεται να διατρέχουν οριζόντια όλες τις μονάδες υγείας και είναι ανάγκη να τεθούν προς συζήτηση και προβληματισμό, με σκοπό την αναβάθμιση και τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό του συστήματος.

Τα ζητήματα αυτά μπορούν ενδεικτικά να ταξινομηθούν ως εξής:

- Άμεση ανάγκη στελέχωσης των μονάδων, κυρίως με ιατρικό προσωπικό, ζήτημα το οποίο τέθηκε επιτακτικά τόσο από τους ίδιους τους ασφαλισμένους όσο και από τα στελέχη των μονάδων υγείας.

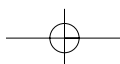
- Επιπλέον προσπάθεια για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των ΑμεΑ που προσέρχονται στις μονάδες. Ελλείψεις που παρατηρήθηκαν στον τομέα αυτόν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν εν μέρει ακόμη και με άμεσες πρωτοβουλίες για την κάλυψη επείγουσών αναγκών, όπως την πρόβλεψη χώρων στάθμευσης και τη λήψη μέτρων ώστε να παραμένουν ελεύθεροι, την κατασκευή κεκλιμένων επιπέδων πρόσβασης όπου δεν υπάρχουν κ.ά.
- Αξιολόγηση του, επιτυχημένου στη βασική του σύλληψη και λειτουργία, Συστήματος Διαχείρισης – Ζήτησης Υπηρεσιών Υγείας (184), προκειμένου να αποφασιστούν και να υλοποιηθούν βελτιωτικές παρεμβάσεις, έτσι ώστε αυτό να καταστεί περισσότερο ευέλικτο και αποτελεσματικό.
- Μελέτη του κτιριακού προβλήματος ορισμένων μονάδων, προκειμένου να δοθούν λύσεις, τόσο άμεσα, όταν τα προβλήματα αντιμετωπίζονται με τις υπάρχουσες υποδομές, όσο και μεσο/μακροπρόθεσμα, όπου επιβάλλεται να βρεθούν νέοι κατάλληλοι χώροι.

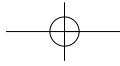
B. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τον Φεβρουάριο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με τον *Γενικό Επιθεωρητή του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας* (ΣΕΥΥΠ). Συζητήθηκαν οι τρόποι συνεργασίας της Αρχής με το ΣΕΥΥΠ και ειδικότερα, η συνδρομή του, σύμφωνα με τον Ν. 3094/2003 άρθρο 4 παράγρ. 5, ως ελεγκτικού φορέα της διοίκησης στον έλεγχο και τη διαμεσολάβηση που ασκεί ο Συνήγορος του Πολίτη. Επίσης, συζητήθηκε η εξέλιξη των αναφορών που έχουν παράλληλα υποβληθεί στον Συνήγορο του Πολίτη και στο ΣΕΥΥΠ και ο συντονισμός της σχετικής έρευνας.
- Τον Φεβρουάριο πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την *καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου Όλγα Στασινοπούλου*, κατά την οποία συζητήθηκαν ζητήματα ισότητας στις υπηρεσίες υγείας, στο πλαίσιο ερευνητικών δραστηριοτήτων του Παντείου Πανεπιστημίου, όπου παρουσιάστηκε και η δράση του Συνηγόρου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Στο πλαίσιο της προσπάθειας αφενός να εξοικειωθούν οι εργαζόμενοι στα δημόσια νοσοκομεία με τη δημιουργία, τις αρμοδιότητες και τη δράση του Συνηγόρου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ν. 3293/2004) και αφετέρου να προωθηθεί η διαδικασία επίλυσης εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον της Αρχής, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα ακόλουθα νοσοκομεία όπου και έλαβαν χώρα συζητήσεις με τις διοικήσεις τους: Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ιπποκράτειο», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «Τζάνειο», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Παιδών «Αγλαΐα Κυριακού», 1ο Νοσοκομείο ΙΚΑ Αθηνών, Γενικό Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων «Α. Συγγρός», Περιφερειακό Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Άγιος Σάββας», Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων», Περιφερειακό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Πειραιά «Μεταξά», 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αττικής ΚΑΤ, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Αλεξάνδρα», Νοσοκομείο Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (ΝΙΜΤΣ), Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Διεύθυνση Υγειονομικού Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

Κατά τις συναντήσεις αυτές διανεμήθηκε έντυπο υλικό με τη νομοθεσία και χαρακτηριστικές υποθέσεις που απασχόλησαν την Αρχή. Επίσης, δόθηκαν φυλλάδια και αφίσες για τη γενικότερη ενημέρωση των πολιτών.

Οι συζητήσεις που έγιναν αφορούσαν στη συγκέντρωση στοιχείων και στην ανταλλαγή απόψεων και πληροφόρησης σχετικά με την τήρηση των ιατρικών φακέλων των ασθενών.

ών, τους όρους χορήγησης αντιγράφων από αυτούς, το ιατρικό απόρρητο και την τήρηση του αρχείου των νοσοκομείων εν γένει σε συνάρτηση με την προοπτική δημιουργίας ηλεκτρονικού αρχείου ανά νοσοκομείο. Σημειώνεται ότι ο Συνήγορος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διοργάνωσε τον Μάιο ημερίδα σχετικά με τα θέματα αυτά (βλ. κεφ. 8), στην οποία ανταποκρίθηκαν διοικητές και μέλη του προσωπικού των νοσοκομείων.

Ειδικότερα, σχετικά με την τήρηση αρχείου, τα διάφορα νοσοκομεία βρίσκονταν σε διαφορετικό στάδιο οργάνωσης, και το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι χρειάζεται πολύ μεγάλη προσπάθεια σε ό,τι αφορά την επεξεργασία του υπάρχοντος αταξινόμητου υλικού, την ψηφιοποίησή του και την επιμόρφωση του απασχολούμενου με την εργασία αυτή προσωπικού.

Ακόμη, ως προς το θέμα των επιτροπών δικαιωμάτων των ασθενών, παρατηρήθηκε μεγάλη ανομοιομορφία ανά νοσοκομείο σε ό,τι αφορά τόσο την ύπαρξη ή όχι επιτροπής όσο και το πόσο εντατικά λειτουργεί. Πάντως, ακόμη και στα νοσοκομεία όπου δεν υπήρχε επιτροπή δικαιωμάτων των ασθενών, δηλώθηκε η πρόθεση να δημιουργηθεί και αναφέρθηκαν περιπτώσεις άτυπης επίλυσης των διαφορών.

Άλλα προβλήματα που τέθηκαν κατά τις συναντήσεις αφορούσαν, κατά περίπτωση, στην κατάχρηση νοσηλίων λόγω δικαστικής αποζημίωσης, στην έλλειψη χώρων, στην κακή αντιμετώπιση από τα ΜΜΕ, στις καταδίκες για ιατρική αμέλεια ή χρηματισμό γιατρών, στη χορήγηση πιστοποιητικών σε αλλοδαπούς, στα δικαιώματα ψυχικά ασθενών που παραπέμπονται σε νοσοκομεία με εισαγγελική παραγγελία για ακούσιο εγκλεισμό και σε θέματα ψυχικά ασθενών εν γένει, στο διπλογραφικό σύστημα, στο μηχανογραφημένο σύστημα εισαγωγής, στις λίστες εγχειρήσεων, στην ελλιπή υποστήριξη ασθενών με καρκίνο σε τελικό στάδιο, στο καθεστώς εργασίας των γιατρών στα νοσοκομεία του ΙΚΑ, στη μηχανοργάνωση των νοσοκομείων, καθώς και στην έλλειψη πρωτοβάθμιας φροντίδας που συχνά οδηγεί σε συνωστισμό των ασθενών στα νοσοκομεία.

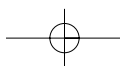
Ως συμπέρασμα θα μπορούσε να ειπωθεί ότι άνοιξε ένας πολύτιμος διάλογος επικοινωνίας μεταξύ του Συνηγόρου του Πολίτη και των διοικήσεων των νοσοκομείων και αποσαφηνίστηκαν οι αρμοδιότητες της Αρχής. Ο Συνήγορος του Πολίτη ελπίζει ότι ο διάλογος αυτός θα συμβάλει αποφασιστικά στην επίλυση υποθέσεων και θα ενισχύσει τη συνεργασία εν γένει.

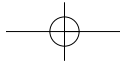
- Τον Μάιο ο *Διευθυντής Εκπαίδευσης του ΙΚΑ* επισκέφθηκε τα γραφεία της Αρχής. Αποφασίστηκε συνεργασία του ιδρύματος με τον Συνήγορο του Πολίτη με σκοπό την επιμόρφωση του προσωπικού και των δύο υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η συμμετοχή επιστημόνων του Συνηγόρου του Πολίτη ως εισηγητών σεμιναρίων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δράσης «Εισαγωγική εκπαίδευση νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ», που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης κατά την περίοδο Οκτωβρίου–Νοεμβρίου 2006 (βλ. κεφ. 8).

- Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον *Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Υγείας* και ακολούθησε συνεργασία με το γραφείο που συστάθηκε στο υπουργείο για την προώθηση των υποθέσεων που απασχολούν τον Συνήγορο του Πολίτη.

- Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση γνωριμίας με την *Ειδική Γραμματέα Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας*. Ακολούθησε δεύτερη συνάντηση τον Αύγουστο με τη *Γενική Διευθύντρια Πρόνοιας*. Στη συνάντηση αυτή συμμετείχε και η *Γενική Διευθύντρια Σωφρονιστικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης* και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

- Τον Ιούλιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον *υποδιοικητή του Τομέα Υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ*, κατά την οποία συζητήθηκαν τα αποτελέσματα των αυτοψιών τις οποίες πραγ-

ματοποίησε η Αρχή σε μία νομαρχιακή και σε οκτώ τοπικές μονάδες υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ του Νομού Αττικής στις 27 Ιουνίου.

- Στις 27 Σεπτεμβρίου και στις 11 Οκτωβρίου μέλος του επιστημονικού προσωπικού της Αρχής συμμετείχε στη συσταθείσα από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας επιτροπή για την αναθεώρηση του Ν. 2643/1998. Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε διατυπώσει σειρά προτάσεων στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης που εκπόνησε (βλ. *Ετήσια έκθεση 2005*, σ. 234-235) σχετικά με τον Ν. 2643/1998. Για τους σκοπούς της παραπάνω επιτροπής οι προτάσεις της ειδικής έκθεσης αναδιατυπώθηκαν και ταξινομήθηκαν.

3.3 ΚΥΚΛΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Α. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τον Μάιο πραγματοποιήθηκε αυτοψία στην περιοχή του Θησείου, στην οποία διαπιστώθηκε η ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος μέσα στον αρχαιολογικό χώρο της οδού Αποστόλου Παύλου και κατά μήκος της περιφραξής του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης, καθώς και η τοποθέτηση παραπετασμάτων και άλλων σταθερών κατασκευών επέκτασης των υπαίθριων χώρων από τα παραπάνω καταστήματα. Επίσης, διαπιστώθηκε καταστρατήγηση του ΠΔ της 14.12.1988 (ΦΕΚ 60 Δ' /3.2.89) περί καθορισμού χρήσεων γης στην περιοχή του Θησείου, αφού στη ζώνη του τοπικού κέντρου, στις περισσότερες των περιπτώσεων, τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος αντιστοιχούν στην κατηγορία των καταστημάτων που χαρακτηρίζονται ως «καφετέριες» (σύγχρονα καφερεία) και όχι «παραδοσιακά καφερεία», όπως αυτά αποκαλούνται στις οικείες άδειες (υποθέσεις 8811/2003, 10883/2004).

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΙΓΙΝΑΣ

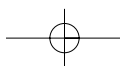
Τον Ιούλιο διενεργήθηκε αυτοψία στην Αίγινα για τη διερεύνηση προβλημάτων που αφορούν στη δημόσια υγεία και στο περιβάλλον. Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας πραγματοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, επίσκεψη στον χώρο του σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων και σύσκεψη με τους εμπλεκόμενους φορείς για το θέμα της ποιότητας του πόσιμου νερού και για την κατάληψη κοινόχρηστου χώρου από κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ως προς το τελευταίο, ο Συνήγορος του Πολίτη τόνισε ότι, αφού στο εν λόγω κατάστημα έχουν καταγραφεί αυθαίρετες κατασκευές που κρίθηκαν οριστικά κατεδαφιστέες και δεν τηρούνται οι όροι της άδειας λειτουργίας, θα πρέπει να αφαιρεθεί η άδεια λειτουργίας και δεν νοείται χορήγηση άδειας χρήσης κοινόχρηστων χώρων (υποθέσεις 16742/2002, 1926/2005, 15526/2005).

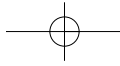
ΣΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Τον Ιούλιο πραγματοποιήθηκε αυτοψία στη λίμνη Λυσιμαχεία, στην παραλίμνια περιοχή της οποίας διαπιστώθηκαν καταπατήσεις, μεγάλης έκτασης αργιοληψία, καθώς και απόθεση οικοδομικών υλικών και απορριμμάτων. Στη συνέχεια οι επιστήμονες της Αρχής συναντήθηκαν με υπαλλήλους των διευθύνσεων Γεωργίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της ΝΑ Αιτωλοακαρνανίας και της Κτηματικής Υπηρεσίας Αιτωλοακαρνανίας για το ίδιο θέμα (υπόθεση 12871/2005).

ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Τον Αύγουστο κλιμάκιο της Αρχής μετέβη στην περιοχή της Ακαδημίας Πλάτωνος (αρχαιολογικό άλσος) για αυτοψία, κατά την οποία διαπιστώθηκαν συσσωρευμένα απορρίμ-

ματα (πλαστικές σακούλες, οικοδομικά υλικά κατεστραμμένος κάδος απορριμμάτων του δήμου, ξερά κλαδιά, περιττώματα και ακαθαρσίες κοντά στα αρχαιολογικά ευρήματα). Παρατηρήθηκαν επίσης απουσία περίφραξης σε τμήμα του πάρκου και παντελής έλλειψη φύλαξης όλων των χώρων. Η εικόνα του άλσους ως προς τη φροντίδα του πρασίνου κρίθηκε ικανοποιητική. Δεν διαπιστώθηκε ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε κοινόχρηστους χώρους από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Η αυτοψία επαναλήφθηκε τον Σεπτέμβριο (υπόθεση 3832/2005).

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΕΓΑΡΕΩΝ

Τον Σεπτέμβριο κλιμάκιο επιστημόνων, με τη συνδρομή γεωλόγου από το ΕΛΚΕΘΕ, μετέβη στα Μέγαρα και επισκέφθηκε τον υγρότοπο Βουρκαρίου. Από την αυτοψία διαπιστώθηκαν επιχωματώσεις, ρίψη λυμάτων, κατασκευή δρόμου μέσα από τον υγρότοπο και περιφράξεις στον χώρο γύρω από αυτόν. Επίσης, συλλέχθηκαν δείγματα νερού και εδάφους και δόθηκαν στο ΕΛΚΕΘΕ για ανάλυση (υπόθεση 12392/2005).

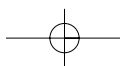
Επίσης, ο Κύκλος Ποιότητας Ζωής διενήργησε αυτοψίες:

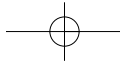
- στην κοινότητα Αλέας (Νομός Αργολίδας), για την παρεμπόδιση πρόσβασης σε οικία από περίφραξη πλατείας (υπόθεση 20641/2004),
- στον οικισμό Καμπέα στη Βυτίνα (Νομός Αρκαδίας) για διαπίστωση αυθαίρετων κατασκευών (υπόθεση 2434/2005),
- στο Λεωνίδιο (Νομός Αρκαδίας) σχετικά με την οικοδομοσιμότητα οικοπέδου (υπόθεση 14472/2004),
- στον Χολαργό, σχετικά με πολεοδομικές υπερβάσεις καταστήματος (υπόθεση 797/2006),
- στην Τρίπολη, για διαπίστωση πολεοδομικών παραβάσεων (υπόθεση 22483/2004),
- στη θέση Αγία Μαρίνα, του δημοτικού διαμερίσματος Μεσαγρού Αίγινας, σχετικά με την παράνομη λειτουργία καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος (υπόθεση 7915/2005),
- στη Νάξο, σχετικά με τη διάνοιξη οδών χωρίς προηγούμενη αδειοδότηση και τη λειτουργία καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος σε χώρο διατηρητέου μνημείου και ιστορικού τόπου (υποθέσεις 4279/2003, 12566/2004, 13313/2005),
- στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης, για διαπίστωση της παράνομης χρήσης της αυλής του χαρακτηρισμένου από το ΥΠΠΟ ως διατηρητέου Παλαιού Δημοτικού Σχολείου (υπόθεση 4819/2006),
- στο άλσος Γιαλούρου, στην περιοχή Άνω Πολυγώνου-Κυψέλης, για διερεύνηση της πλημμελούς φροντίδας του πάρκου (υπόθεση 3154/2005),
- στον Δήμο Ζαχάρω, για τα όρια μεταξύ κοινόχρηστου και ιδιόκτητου χώρου. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην οικία διεύθυνση της ΝΑ Ηλείας για την εκκρεμότητα έκδοσης οικοδομικής άδειας (υπόθεση 10155/2005),
- στον Δήμο Κυπαρισσίας, για την καταστροφή πεζοδρομίου και υδραύλακος από τον δήμο (υπόθεση 1247/2005).

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

(σε συνεργασία με τον Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού)

Τον Μάρτιο κλιμάκιο επιστημόνων του Συνηγόρου του Πολίτη διενήργησε αυτοψία σε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος (καφετέρια) στο Περιστέρι, το οποίο λειτουργεί σε πεζόδρομο και σε κοντινή απόσταση (μικρότερη των 50 μέτρων) από δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο. Από την αυτοψία διαπιστώθηκε ότι το σχολείο διαθέτει τρεις εισόδους, από τις οποίες η μία βρίσκεται επί του πεζόδρομου (που είναι και η πιο ασφαλής) και οι άλλες

δύο βρίσκονται σε δρόμους (μονής και διπλής κατεύθυνσης) που περιβάλλουν το σχολείο. Λόγω των τραπεζοκαθισμάτων της καφετέριας και των παρκαρισμένων μοτοποδηλάτων, το σχολείο αναγκάζεται να χρησιμοποιεί κυρίως τις άλλες δύο εισόδους, με όλους τους ενδεχόμενους κινδύνους για τους μαθητές από τα διερχόμενα αυτοκίνητα (υπόθεση 3255/2005).

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΒΥΡΩΝΑ

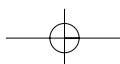
Τον Οκτώβριο επιστήμονες του Συνηγόρου του Πολίτη μετέβησαν στον Δήμο Βύρωνα για να διερευνήσουν τις συνθήκες λειτουργίας ειδικού χώρου για την παροχή φροντίδας και προστασίας σε παιδιά που πάσχουν από οξώδη σκλήρυνση. Κατά την επίσκεψη στον χώρο διαπιστώθηκε ότι το υπόγειο του κτιρίου το οποίο χρησιμοποιείται για τη φιλοξενία των παιδιών και των οικογενειών τους είναι παράνομο, αφού το κτίριο έχει εξαντλήσει με τα υπέργεια τμήματά του τον επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης (υπόθεση 4481/2006).

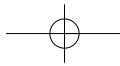
Β. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Στην Κατερίνη, τον Απρίλιο, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους των ΔΕΥΑ κυρίως του Νομού Πιερίας και άλλων νομών, με θέμα «Διαχείριση υγρών αποβλήτων και ποιότητα πόσιμου ύδατος», με εισηγήσεις από επιστήμονες της Αρχής. Ακολούθησε συζήτηση για τα πρακτικά ζητήματα εφαρμογής του σχετικού κοινοτικού πλαισίου.
- Στον Πύργο, τον Ιανουάριο, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας στα γραφεία της ΝΑ Ηλείας, για την επίλυση εκκρεμών υποθέσεων που αφορούσαν στην ποιότητα του πόσιμου νερού, στις δεσμεύσεις ιδιοκτησιών, στην καταγραφή αυθαίρετων κατασκευών, σε οικοδομικές άδειες και στη λειτουργία βιοτεχνικών μονάδων. Στη σύσκεψη συμμετείχαν ο Νομάρχης Ηλείας, οι Δήμαρχοι Αλιφείρας και Λαμπείας, εκπρόσωποι του Δήμου Ζαχάρως, καθώς και υπηρεσιών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, της ΝΑ Ηλείας, της Κτηματικής Υπηρεσίας, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και της ΔΕΗ Πύργου.
- Στη Σύρο, τον Μάιο, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της ΝΑ Κυκλάδων, όπου συζητήθηκαν εκκρεμείς υποθέσεις, όπως η προστασία του υδροβιολογικού στον Άγιο Ιωάννη Πόρτο στην Τίνο, ο έλεγχος της διάνοξης ιδιωτικών δρόμων και δρόμου σε ρέμα στην περιοχή Κίνι στη Σύρο, η οριοθέτηση παραλίας στη Μύκονο κ.ά.
- Στις πρωτεύουσες των νομών Λασιθίου, Ηρακλείου και Χανίων, τον Μάιο, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους της Περιφέρειας, των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, των ΟΤΑ και άλλους φορείς για την προώθηση εκκρεμών υποθέσεων αναφορικά με επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον και σε υφιστάμενα οδικά δίκτυα, θέματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, όπως την ποιότητα του πόσιμου νερού ή τη διαρροή λυμάτων σε αγώγους ομβρίων, θέματα μεμονωμένων πράξεων εφαρμογής του σχεδίου πόλεως Ηρακλείου και προστασίας του αιγιαλού στο Γεράνι και στο Κολυμπάρι του Νομού Χανίων. Τέλος, με την 13η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, η διαδικασία χορήγησης οικοδομικών αδειών σε προστατευόμενο τμήμα της πόλης των Χανίων.

Επίσης, για μεμονωμένες υποθέσεις πραγματοποιήθηκαν διάφορες συναντήσεις εργασίας:

- Με υπαλλήλους της ΝΑ Ευβοίας, τον Μάρτιο, για την προστασία και την ανάδειξη της περιοχής Καλοβρέχτη (υπόθεση 12395/ 2005).
- Με υπαλλήλους του Δήμου Αλεξανδρούπολης, τον Μάρτιο, σχετικά με αίτημα πολίτη για ανάκληση πράξης εφαρμογής του ρυμοτομικού σχεδίου του δήμου (υπόθεση 15335/2005).
- Με υπαλλήλους των διευθύνσεων Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων και του Κεντρικού Τομέα της Νομαρχίας Αθηνών, τον Απρίλιο, με θέμα τις αυθαίρετες κατασκευές σε ανε-

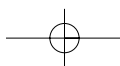
γερόμενη οικοδομή στην περιοχή του Μετσ. Λόγω της διάστασης απόψεων που παρατηρήθηκε μεταξύ των αρμοδίων για την εφαρμογή των πολεοδομικών διατάξεων υπηρεσιών (πολεοδομίες και Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών/ΥΠΕΧΩΔΕ) και των υπηρεσιών με αρμοδιότητα προστασίας των αρχαιολογικών χώρων (Γ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων – ΥΠΠΟ) η Αρχή συγκάλεσε νέα σύσκεψη με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων (υπόθεση 4485/2006).

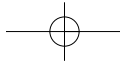
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχίας Κορίνθου*, τον Ιούλιο, σχετικά με ζητήματα πολεοδομικών παραβάσεων και υπερβάσεων στην περιοχή. Ακολούθησε σχετική αυτοψία (υπόθεση 17603/2004).
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της ΝΑ Φθιώτιδας*, τον Αύγουστο, για υποθέσεις που αφορούν στην παράνομη λειτουργία πηλιοσφαγείου στον υγρότοπο Λιβάδι στην Εύβοια και παραβάσεις αντισεισμικής νομοθεσίας σε νεοανεγειρόμενη οικοδομή στη Στυλίδα (υποθέσεις 12395/2005, 8633/2006).
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Πρασίνου του Δήμου Αθηναίων*, τον Σεπτέμβριο, σχετικά με την προστασία του άλσους Γιαλούρου στην περιοχή Άνω Πολυγώνου-Κυψέλης (υπόθεση 3154/2005).
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων του Δήμου Αθηναίων*, τον Οκτώβριο, για το θέμα της κατάληψης κοινόχρηστων χώρων από τραπεζοκαθίσματα καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στο Θησείο (υποθέσεις 8811/2003, 10883/2004).
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού*, τον Οκτώβριο, με θέμα την έγκριση επέκτασης των κτιριακών εγκαταστάσεων εταιρείας στην περιοχή του Ιουστινιάνειου Τείχους στη θέση Καρμπουνάρι στην Κόρινθο (υπόθεση 13624/2006).
- Με *υπαλλήλους της Διεύθυνσης Τοπογραφίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, της 9ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης, του Δήμου Πανοράματος και της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας*, τον Νοέμβριο, για υποθέσεις που αφορούν: α) στην απαλλοτρίωση ακινήτου στον Δήμο Θεσσαλονίκης, β) στην καθυστέρηση έκδοσης οικοδομικής άδειας, και γ) στην παράνομη χρήση της αυλής του χαρακτηρισμένου από το ΥΠΠΟ ως διατηρητέου Παλαιού Δημοτικού Σχολείου Πανοράματος (υποθέσεις 2895/2003, 4819/2006, 14243/2006).
- Με τη *Διεύθυνση Συντονισμού και Ανάπτυξης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης*, για τη σύγκριση αρμοδιοτήτων, αναφορικά με τη διαδικασία αδειοδότησης επιχειρήσεων, που παρατηρήθηκε στη ΝΑ Ηλεία μεταξύ του Κέντρου Υποδοχής Επενδυτών και του Τμήματος Προστασίας Περιβάλλοντος (υπόθεση 14863/2004).
- Με τη *Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού του Υπουργείου Παιδείας*, ύστερα από πρωτοβουλία του υπουργείου, τον Δεκέμβριο, για τις προδιαγραφές των νέων σχολικών κτιρίων που βρίσκονται κοντά σε δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις, όπως σε σταθμούς βάσης κινητής τηλεφωνίας.

3.4 ΚΥΚΛΟΣ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΠΟΛΙΤΗ

Α. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Τον Απρίλιο, στο πλαίσιο εξέτασης αναφοράς από εταιρεία με θέμα την καθυστέρηση της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων της ΝΑ Κορινθίας (ως διευθύνουσας υπηρεσίας του έργου που είχε αναλάβει η εταιρεία) να εγκρίνει την Ειδική Εντολή Πληρωμής που περιλαμβάνει

τα επιδικασθέντα στην εταιρεία δυνάμει δικαστικών αποφάσεων ποσά, επιστήμονας του Συνηγόρου του Πολίτη διενήργησε αυτοψία στα γραφεία της διεύθυνσης, όπου μετέβη μαζί με τον δικηγόρο και τους μηχανικούς της εταιρείας. Από τη συνάντηση με τον προϊστάμενο της διεύθυνσης προέκυψε ότι για τη συμμόρφωση με τις δικαστικές αποφάσεις ήταν αναγκαίο να έχουν προηγουμένως συμπληρωθεί ορισμένα τεχνικά στοιχεία –επιμετρήσεις και πίνακες– από τους μηχανικούς της εταιρείας, έτσι ώστε ο φάκελος να είναι ολοκληρωμένος για να ζητηθεί η πίστωση. Ήδη, όπως ενημερώθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη, έχει ολοκληρωθεί η απαραίτητη διαδικασία και αναμένεται το έγγραφο της εν λόγω διεύθυνσης για την έγκριση των σχετικών πιστώσεων (υπόθεση 11099/2005).

ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΗΛΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

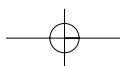
Ο Σύλλογος Κατοίκων Ηλιακού Χωριού με αναφορά του είχε διαμαρτυρηθεί για την άρνηση του γραφείου του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) που εδρεύει στο Ηλιακό Χωριό να χορηγήσει στα μέλη του συλλόγου αντίγραφα εγγράφων. Τον Ιούλιο, στο πλαίσιο της έρευνας για την υπόθεση, κλιμάκιο της Αρχής μετέβη με εκπροσώπους του συλλόγου στο γραφείο του οργανισμού στην Πεύκη Αττικής, με σκοπό να διασφαλίσει την πρόσβαση του συλλόγου (επιτόπια μελέτη) στα πολυάριθμα τιμολόγια για τις προμήθειες του κοινού ενεργειακού κέντρου των τεσσάρων τελευταίων οικονομικών ετών σε ηλεκτρικό ρεύμα, νερό και πετρέλαιο θέρμανσης (υπόθεση 3166/2006).

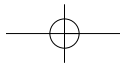
ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΕΡΙΦΟΥ

Κλιμάκιο επιστημόνων του Συνηγόρου του Πολίτη πραγματοποίησε αυτοψία και στη συνέχεια επίσκεψη στον Δήμο Σερίφου στο πλαίσιο διερεύνησης αναφοράς σχετικά με τη σύνδεση οικίας με το αποχετευτικό δίκτυο του νησιού στην περιοχή Κάστρου (υπόθεση 534/2006).

Β. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τον Μάρτιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με *στελέχη της Διεύθυνσης Επιβατηγών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών*, σχετικά με τη μεταφορά μαθητών με 9θέσια ΙΧ αυτοκίνητα.
- Τον Απρίλιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με *εκπροσώπους των υπηρεσιών Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών*, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής και εκτελωνισμού προσωπικών ειδών κατά τη διαδικασία μετοικεσίας.
- Τον Μάιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας συνάντηση του Συνηγόρου του Πολίτη και της Βοηθού Συνηγόρου με τον *Γενικό Διευθυντή του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ)* και του επικεφαλής της επιστημονικής επιτροπής, την οποία έχει συστήσει το ΙΤΑ για τον εξορθολογισμό του συστήματος ελέγχου των ΟΤΑ.
- Τον Ιούλιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με *αντιπροσωπεία του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ)*. Στη συνάντηση παρευρέθηκε ο Διοικητής του ΟΕΚ, ο οποίος αναφέρθηκε στις προσπάθειες του οργανισμού να εκσυγχρονίσει τους τρόπους επικοινωνίας με τους πολίτες. Επίσης ενημέρωσε την Αρχή για τα μελλοντικά σχέδια και τις δράσεις του οργανισμού, για την προσπάθεια να αυξηθούν οι δικαιούχοι του προγράμματος επιδότησης ενοικίου σε 80.000, καθώς και για την ουσιαστικότερη συνεργασία με τα ΚΕΠΙ. Αναφέρθηκε επίσης στην εγκατάσταση στον ΟΕΚ, για πρώτη φορά, φωνητικής ύλης 24ωρης λειτουργίας, η οποία παρέχει πληροφορίες για τις προϋποθέσεις χορήγησης επιδότησης ενοικίου. Στη συνάντηση συμμετείχαν επίσης ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας και η Διευθύντρια Στεγαστικής Συνδρομής του ΟΕΚ. Στόχος της συνάντησης ήταν η ανάπτυξη και η διατήρηση διαλόγου σε θέματα που χειρίζεται η Αρχή.

- Τον Ιούλιο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με *στελέχη του ΟΚΑΝΑ*. Συζητήθηκαν τα προβλήματα που διαπίστωσε η Αρχή ως προς τη διαδικασία προσλήψεων προσωπικού του φορέα ύστερα από σχετική προκήρυξη και την άρνηση του φορέα να χορηγήσει σε αιτούντα αντίγραφο πρακτικού επιλογής για τους προσληφθέντες σε θέσεις θεραπευτών. Επίσης, εξετάστηκαν επί τόπου από την Αρχή τα πρακτικά επιλογής των υποψηφίων για τις παραπάνω θέσεις.
- Τον Δεκέμβριο πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με την *πρόεδρο και εκπροσώπους της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)*, ως συνέχεια των εργασιών της ημερίδας που είχε πραγματοποιηθεί στη Λάρισα με θέμα «Ο πολίτης απέναντι στις ΔΕΥΑ – Προβλήματα και προοπτικές».

3.5 ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Α. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΜΗΤΕΡΩΝ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Τον Απρίλιο διενεργήθηκε αυτοψία στο τμήμα της Κλειστής Κεντρικής Φυλακής Γυναικών Κορυδαλλού, όπου κρατούνται μπότερες μαζί με τα μωρά τους, έγκυες, ανήλικες και κοπέλες έως 21 ετών. Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο διερεύνησης αναφοράς με θέμα τον αποκλεισμό των νηπίων από την πρόσβασή τους σε παιδικό σταθμό της περιοχής λόγω έλλειψης κατάλληλου μεταφορικού μέσου και τη γενικότερη απουσία κοινωνικής φροντίδας για τα παιδιά αυτά.

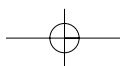
Οι συνθήκες στη συγκεκριμένη πτέρυγα ήταν ιδιαίτερα προβληματικές εξαιτίας της ακατάλληλης κτιριακής υποδομής (βρόμικοι τοίχοι και πατώματα, ξεφτισμένοι σοβάδες, ανήλιαγα κελιά) και του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού κρατουμένων (στο ίδιο κελί ζουν δύο μπότερες με τα παιδιά τους). Επιπλέον, διαπιστώθηκε έντονο πρόβλημα σε σχέση με τις συνθήκες υγιεινής στον χώρο διαβίωσης των μπότερων, των παιδιών τους και των εγκύων. Παρατηρήθηκε ότι δεν διαχωρίζονται τα νεογέννητα (τα οποία εισέρχονται αμέσως μετά τη γέννησή τους σε επικίνδυνο για την υγεία τους περιβάλλον) και τα βρέφη από τα μεγαλύτερα παιδιά και τις ενήλικες κρατούμενες. Επίσης πλημμελής ήταν η φροντίδα των εγκύων. Παντελής ήταν η έλλειψη δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών στη φυλακή και η απουσία συμβουλευτικής υποστήριξης των εγκύων και των νέων μπότερων.

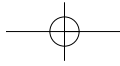
Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε εγγράφως στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ζητώντας ενημέρωση σχετικά με τις θέσεις και τις ενέργειές του για τα θέματα αυτά. Σημειώνεται ότι το ειδικότερο πρόβλημα της μετάβασης των νηπίων σε παιδικό σταθμό επιλύθηκε με τη χορήγηση μικρού λεωφορείου από τον Δήμο Πειραιά. Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα ζητήματα, η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη (υπόθεση 4954/2006).

ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Τον Σεπτέμβριο διενεργήθηκε αυτοψία στους χώρους κράτησης αλλοδαπών ανηλίκων στην οδό Πέτρου Ράλλη, στο πλαίσιο διερεύνησης αναφορών με θέμα τις συνθήκες κράτησης αγοριών ηλικίας 13–17 ετών και ενός τρίχρονου παιδιού που κρατούνταν με τη μητέρα του. Η αυτοψία αποτελεί συνέχεια της έρευνας του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με τους χώρους κράτησης ανηλίκων, οι διαπιστώσεις της οποίας περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση με θέμα «Διοικητική κράτηση και απέλαση αλλοδαπών ανηλίκων» (βλ. *Επίσημη έκθεση 2005*, σ. 233–234).

Κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε η κράτηση 42 ασυνόδευτων ανηλίκων αλβανικής, πακιστανικής και ιρακινής καταγωγής, οι οποίοι είχαν συλληφθεί ως παράνομα ευρισκόμενοι στη χώρα.

Οι ανήλικοι κρατούνταν για διάστημα έως και 3 μήνες σε συνθήκες που δεν πληρούσαν τους στοιχειώδεις όρους υγιεινής και διαβίωσης. Τα κελιά δεν διέθεταν ατομικό φωτισμό, αλλά υπήρχε κεντρικός στον διάδρομο, ο οποίος λειτουργούσε καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας, σε ορισμένα δε δεν έφθανε ούτε φυσικός φωτισμός ούτε ο τεχνητός του διαδρόμου. Στα κελιά υπήρχαν μόνο τοιμεντένια κρεβάτια και οι ανήλικοι τοποθετούσαν τον ρουχισμό τους σε πλαστικές σακούλες. Οι συνθήκες υγιεινής στις τουαλέτες ήταν προβληματικές και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη υποτυπώδης. Δεν υπήρχε δυνατότητα προαυλισμού, παρά μόνο στον κεντρικό διάδρομο μπροστά από τα κελιά. Τέλος, διαπιστώθηκε έλλειμμα στην ενημέρωση των κρατουμένων για τα δικαιώματά τους και απουσία διερμηνείας. Με τη λήξη της κράτησης οι ανήλικοι είτε απελευνόνταν είτε, σε περιπτώσεις που η απέλωση ήταν ανέφικτη, αφιόνονταν ελεύθεροι χωρίς κάποια άλλη μέριμνα (υποθέσεις 11951/2006, 12771/2006).

ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

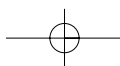
Τον Οκτώβριο διενεργήθηκε αυτοψία σε τρεις παιδικούς σταθμούς του Δήμου Ηλιούπολης. Διαπιστώθηκαν πολλαπλά προβλήματα, τα οποία καθιστούν εξαιρετικά δυσχερή τη συνέχιση της λειτουργίας τους. Τα σημαντικότερα ζητήματα που εντοπίστηκαν αφορούν σε ακατάλληλες κτιριακές εγκαταστάσεις όπου συνωστίζεται υπερβολικά μεγάλος αριθμός παιδιών και στις παρεπόμενες εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης.

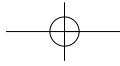
Ειδικότερα, οι δύο σταθμοί στεγάζονται σε ισόγεια και ημιυπόγεια διαμερίσματα και ο τρίτος σε παλαιό διώροφο κτίριο με εξωτερικές και αφύλακτες σκάλες. Πρόκειται για ανήλιαγους και υγρούς χώρους με χαλασμένα κουφώματα, χωρίς εξόδους κινδύνου και συστήματα εξαερισμού. Σε κάποια μάλιστα κτίρια, παρά την υπερβολική υγρασία, δεν υπάρχει κεντρική θέρμανση. Η εικόνα που παρουσιάζουν οι τουαλέτες για τα παιδιά και οι κουζίνες είναι δραματική (χαλασμένα υδραυλικά, μουχλιασμένα ντουλάπια, ξεφτισμένοι τοίχοι, ξεκολλημένα πλακάκια κ.ά). Από τα σημαντικότερα προβλήματα είναι και η στενότητα των χώρων. Δεκάδες παιδιά διαβιούν καθημερινά σε αίθουσες λίγων τετραγωνικών μέτρων, πολλές από τις οποίες έχουν πρόχειρα κατασκευαστεί προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες φιλοξενίας. Σε έναν σταθμό, το μπαλκόνι μετατράπηκε με την προσθήκη τζαμαρίας σε δωμάτιο δραστηριοτήτων και σε έναν άλλο τα παιδιά απασχολούνται στο χολ. Σημειώνεται, τέλος, πως δεν έχουν όλοι οι σταθμοί υπνοδωμάτιο ούτε επαρκείς και κατάλληλα διαμορφωμένους προαύλιους χώρους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, σε σχετικό έγγραφό του, τόνισε ότι οι όποιες βελτιωτικές παρεμβάσεις δύσκολα θα μπορούσαν διευθετήσουν τα σοβαρά προβλήματα που εντοπίστηκαν και επισήμανε πως υπάρχει επιτακτική ανάγκη για άμεση μεταφορά των σταθμών σε άλλες κτιριακές εγκαταστάσεις (υπόθεση 20610/2004).

Β. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τον Ιανουάριο ο Βοηθός Συνήγορος επισκέφθηκε το *1ο Γυμνάσιο Μενεμένης*, το *13ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης* και το *Τεχνικό Λύκειο Βρεφονηπιοκόμων Θεσσαλονίκης* και ενημέρωσε τους μαθητές για τις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη και του Συνηγόρου του Παιδιού. Επίσης, συμμετείχε σε σεμινάριο για την αγωγή της υγείας.
- Τον Φεβρουάριο ο Βοηθός Συνήγορος επισκέφθηκε το *Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης και Κίνησης «Πρόταση» στην Πάτρα*, ύστερα από πρόσκληση του κέντρου, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας με επιμελητές ανηλίκων. Επίσης, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο *6ο Γυμνάσιο Πατρών* και έγινε ενημέρωση των καθηγητών για τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες του Συνηγόρου του Πολίτη και του Συνηγόρου του Παιδιού.

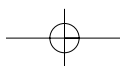

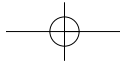

- Τον Μάρτιο ο Βοηθός Συνήγορος και ένα μέλος του επιστημονικού προσωπικού επισκέφθηκαν τη Σπάρτη, ύστερα από πρόσκληση της *Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων Σπάρτης*. Ο Βοηθός Συνήγορος ήταν ο κύριος ομιλητής σε εκδήλωση που διοργάνωσε η εταιρεία. Ακολούθησε επίσκεψη στο *3ο Γυμνάσιο Σπάρτης*, όπου παρουσιάστηκαν οι αρμοδιότητες και η δράση του Συνηγόρου του Παιδιού.
- Τον Μάιο ο Βοηθός Συνήγορος και ένα μέλος του επιστημονικού προσωπικού μετέβησαν στη Λάρισα και στον Βόλο και επισκέφθηκαν το *14ο Γυμνάσιο Λάρισας* και το *Ίδρυμα Αγωγής Βόλου*.
- Τον Μάιο ο Βοηθός Συνήγορος μετέβη στην Αλεξανδρούπολη και στην Ορεσιτιάδα, ύστερα από πρόσκληση του *Γραφείου Αγωγής Υγείας της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου*, της *Επιτροπής Κοινωνικού Τομέα του νομαρχιακού διαμερισματος Έβρου* και του *Συλλόγου Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ορεσιτιάδας*. Συμμετείχε σε διήμερο εκδηλώσεων με θέμα «Ένα σχολείο για όλα τα παιδιά». Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο *10ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης* και στο *2ο και στο 8ο Δημοτικό Σχολείο Ορεσιτιάδας*. Επίσης, στο πλαίσιο των διήμερων εκδηλώσεων, ο Βοηθός Συνήγορος επισκέφθηκε τα εργαστήρια των μαθητών των *σχολικών μονάδων του 3ου και 4ου Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου στο Άλσος Αδριανούπολης*.
- Τον Ιούνιο ο Βοηθός Συνήγορος και ένα μέλος του επιστημονικού προσωπικού επισκέφθηκαν την Κρήτη, προκειμένου να συμμετάσχουν σε ημερίδα που διοργάνωσε το *Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Θηλέων Ηρακλείου*, με θέμα «Μονάδες κοινωνικής φροντίδας και εθελοντισμός». Επίσης, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο *εκκλησιαστικό Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας «Άγιος Μηνάς» της Αρχιεπισκοπής και στην Παιδόπολη Αρρένων Νεάπολης*.
- Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην Κέρκυρα όπου έγινε συνάντηση με *εκπροσώπους της Πρόνοιας της ΝΑ Κέρκυρας, της Ασφάλειας Κέρκυρας, με την Επιμελήτρια Ανηλίκων, με το Γραφείο Πρωτοβάθμιας και το Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με τη ΔΥΠΕ Κέρκυρας και άλλους*. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο «Χαμόγελο του Παιδιού» και συμμετοχή σε ημερίδα που διοργάνωσε στην Ηγουμένισσα το Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Θεσπρωτίας «Αριάδνη», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την παγκόσμια ημέρα κατά των ναρκωτικών. Ακολούθησε επίσκεψη στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας, στους Φιλιάτες Ιωαννίνων, και στο Ίδρυμα Παιδικής Μέριμνας Ιωαννίνων.

Επίσης, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες επισκέψεις – συναντήσεις εργασίας:

- Τον Ιανουάριο στο *40ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών*.
- Τον Φεβρουάριο
 - *μαθητές του 2ου Γυμνασίου Ελληνικού* επισκέφθηκαν τα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ενεργός πολίτης» που πραγματοποιεί το σχολείο,
 - *μαθητές της Γ΄ τάξης του 2ου Γυμνασίου Μεγάρων*, συνοδευόμενοι από τους καθηγητές τους, επισκέφθηκαν τα γραφεία της Αρχής στο πλαίσιο της συμμετοχής του σχολείου στο πρόγραμμα «Σεξουαλική αγωγή – Διαφυλικές σχέσεις» της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής για την αγωγή της υγείας,
 - στην *Εστία Νέας Σμύρνης*, για την εκδήλωση που πραγματοποίησαν τα *Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος* για την κοπή της πίτας,
 - στη *Στέγη της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων*,
 - *μαθητές της Γ΄ τάξης γυμνασίου του Κολλεγίου Αθηνών*, συνοδευόμενοι από τους καθηγητές τους, επισκέφθηκαν τα γραφεία της Αρχής. Ενημερώθηκαν από τον Συνήγορο του

Πολίτη και από τον Βοηθό Συνήγορο για τις αρμοδιότητες και το έργο της Αρχής και ιδιαίτερα του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού.

• Τον Μάρτιο

– στο 2ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου, στο Κέντρο Αποκατάστασης και Αποθεραπείας στη Βούλα, στο Κέντρο Συμπαράστασης Παιδιού και Οικογένειας, στο Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία»,

– μαθητές της Α΄ τάξης του 1ου Λυκείου Βουλαγαμένης επισκέφθηκαν τα γραφεία της Αρχής,

– στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, όπου και έγινε παρουσίαση του έργου του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού στους φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος,

– πραγματοποιήθηκε συνάντηση με στελέχη υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης και κέντρα που ασχολούνται με το παιδί και την οικογένεια, όπως την ΚΔΑΥ Χίου, την Αστυνομική Διεύθυνση Χίου και το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Παιδιού και Εφήβου. Ο Συνήγορος του Πολίτη συμμετείχε και σε ημερίδα με θέμα «Το παιδί και το παιχνίδι», που διοργάνωσαν στη Χίο (Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο) το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Παιδιού και Εφήβου και η ΝΑ Χίου.

• Τον Απρίλιο σε παιδικούς σταθμούς της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιά, στο 1ο Λύκειο Παλλίνης και στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Ιλίου.

• Τον Μάιο στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο για παιδιά με εγκεφαλική παράλυση, στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας Προστασίας Σπαστικών στην Αργυρούπολη.

• Τον Αύγουστο ο Βοηθός Συνήγορος μετέβη στις Οινούσσες και συμμετείχε στα εγκαίνια του Πρότυπου Μαθητικού Οικοτροφείου Οινουσσών.

• Τον Νοέμβριο

– ο Βοηθός Συνήγορος μετέβη στην Κέρκυρα, όπου συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων και βουλευτή της περιφέρειας, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γλυπτών Ελλάδας,

– ο Βοηθός Συνήγορος μετέβη στη Σαντορίνη, ύστερα από πρόσκληση του Τμήματος Πρόνοιας του Επαρχείου Θήρας και συμμετείχε σε ανοικτή εκδήλωση-συζήτηση με θέμα «Τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων», η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μπελώνειο Ίδρυμα. Επίσης, επισκέφθηκε σχολεία και συναντήθηκε με τους μαθητές της Γ΄ τάξης του Γυμνασίου, του Γενικού Λυκείου και του Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Φηρών,

– στο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου, στο οποίο φοιτούν παιδιά Ρομά.

• Τον Δεκέμβριο

– στο 2ο Επαγγελματικό Λύκειο Νέας Σμύρνης,

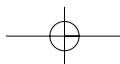
– στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Δράμας και στην Παιδούπολη Καβάλας,

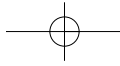
– με τον μουφτή στην Κομοτηνή. Επίσης, έγιναν συναντήσεις εργασίας με τον Νομάρχη Ροδόπης, τον Διευθυντή της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού, τον Δήμαρχο Κομοτηνής, εκπρόσωπο του Γραφείου Μειονοτικών Σχολείων, τον υπεύθυνο Πρόνοιας και τον Προϊστάμενο ΚΔΑΥ και πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο 3ο Μειονοτικό Σχολείο Κομοτηνής.

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες ευρείας κλίμακας συναντήσεις εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων περισσότερων Κύκλων του Συνηγόρου του Πολίτη:

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τον Φεβρουάριο, ύστερα από πρόσκληση της Δημάρχου Αθηναίων, οι Βοηθοί Συνήγοροι του Κύκλου Σχέσεων Κράτους-Πολίτη και του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, καθώς και μέλη του επιστημονικού προσωπικού συμμετείχαν σε συνάντηση εργασίας με την ηγεσία του

Δήμου Αθηναίων, στο δημαρχιακό μέγαρο, με θέμα «Ελεγχόμενη στάθμευση». Οι αντιδήμαρχοι παρουσίασαν το σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης που ενέκρινε το δημοτικό συμβούλιο και η αντιπροσωπεία του Συνηγόρου του Πολίτη μετέφερε τους κατ' αρχήν προβληματισμούς της Αρχής για το θέμα αυτό, σύμφωνα με την εμπειρία της από τον χειρισμό συναφών υποθέσεων. Υπήρξε γόνιμη συζήτηση, με έμφαση στις διαδικασίες ελέγχου της στάθμευσης και επιβολής προστίμων, καταβολής του τέλους, διαφοροποίησης μεταξύ των αναγκών των κατοίκων και των επισκεπτών κ.λπ.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Τον Μάρτιο οι Βοηθοί Συνήγοροι του Κύκλου Σχέσεων Κράτους-Πολίτη και του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επισκέφθηκαν τα γραφεία του ΔΟΑΤΑΠ, όπου είχαν συνάντηση εργασίας με την ηγεσία του οργανισμού. Ανταλλάχθηκαν απόψεις και διαπιστώσεις από την εμπειρία των δύο φορέων και αποφασίστηκε η ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Τον Απρίλιο ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Κύκλου Σχέσεων Κράτους-Πολίτη και του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχαν συνάντηση εργασίας στο ΥΠΕΠΘ με την υπουργό και τους γενικούς γραμματείς του υπουργείου.

«3η ΓΙΟΡΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ»

Τον Μάιο κλιμάκιο της Αρχής συμμετείχε στην «3η Γιορτή προστασίας πολιτών» που διοργάνωσε ο Δήμος Πετρούπολης σε συνεργασία με την ομάδα εθελοντών του δήμου από τις 11 έως τις 14 Μαΐου. Στόχος της εκδήλωσης ήταν η ενημέρωση των πολιτών για τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες των φορέων που έχουν έργο τους την προστασία του πολίτη. Στο περίπτερο του Συνηγόρου του Πολίτη, τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού ενημέρωσαν τους πολίτες και τους εφοδίασαν με σχετικό υλικό.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

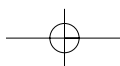
Τον Νοέμβριο πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της Αρχής συνάντηση εργασίας με θέμα «Χορήγηση φορολογικής απαλλαγής λόγω μετατραυματικής παραπληγίας – Το ζήτημα του χαρακτηρισμού της ως μορφής βαριάς κινητικής αναπηρίας». Στη σύσκεψη συμμετείχαν στελέχη των υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δύο Βοηθοί Συνήγοροι και μέλη του επιστημονικού προσωπικού.

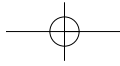
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Τον Δεκέμβριο, πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη συνάντηση εργασίας με τον διοικητή του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Στη σύσκεψη συμμετείχε ο Συνήγορος του Πολίτη και δύο Βοηθοί Συνήγοροι.

4. ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ο Συνήγορος του Πολίτη, με βάση τη διάταξη του άρθρου 4, παράγρ. 2 του Ν. 3094/2003, μπορεί να επιληφθεί υποθέσεων αυτεπάγγελτα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας του θέματος. Το 2006 αποφάσισε τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας για την ακούσια νοσηλεία ψυχικά ασθενών. Στο πλαίσιο της έρευνας πραγματοποιήθηκαν αυτοψίες στα παρακάτω ψυχιατρικά νοσοκομεία:

ΣΤΟ «ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ» ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

Τον Ιούνιο κλιμάκιο της Αρχής επισκέφθηκε το ψυχιατρικό θεραπευτήριο «Δρομοκαΐτειο» στο πλαίσιο της αρ. 9344/2006 απόφασης αυτεπάγγελτης έρευνας του Συνηγόρου του Πολίτη για θέματα ακούσιας νοσηλείας ψυχικά ασθενών και τήρησης της προβλεπόμενης διαδικασίας, καθώς και πληρότητας των ιατρικών φακέλων. Εκεί έγινε συζήτηση με τον αναπληρωτή διοικητή του ιδρύματος, τον πρόεδρο της επιστημονικής επιτροπής του ιδρύματος, τους διευθυντές της Ιατρικής Υπηρεσίας και του Διοικητικού για τα προβλήματα εφαρμογής του σχετικού Ν. 2071/1992. Στη συνέχεια, με τη συνδρομή των υπαλλήλων του γραφείου κίνησης, έγινε τυχαία επιλογή και φωτοτύπηση φακέλων ασθενών που είχαν ακούσια νοσηλευτεί τα τελευταία δύο χρόνια.

ΣΤΟ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΔΑΦΝΙ»

Τον Σεπτέμβριο κλιμάκιο της Αρχής πραγματοποίησε επίσκεψη στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δαφνί» στο πλαίσιο της προαναφερθείσας αυτεπάγγελτης έρευνας. Εκεί έγινε συνάντηση με τον διοικητή και τον πρόεδρο της επιστημονικής επιτροπής του ιδρύματος καθώς και με τη Διευθύντρια Ιατρικής Υπηρεσίας, προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα που έχουν ανακύψει αναφορικά με την εφαρμογή του Ν. 2071/1992 σε θέματα ακούσιας νοσηλείας ψυχικά ασθενών. Στη συνέχεια, και ύστερα από συνεννόηση με τη διοίκηση, στις 28 του ίδιου μήνα επιλέχθηκαν από τους εκπροσώπους της Αρχής, με τυχαία δειγματοληψία, 50 φάκελοι εισαχθέντων (25 ανδρών και 25 γυναικών) για ακούσια νοσηλεία, τα έτη 2005–2006. Τα έγγραφα των φακέλων φωτοτυπήθηκαν και παραδόθηκαν στις 11.10.2006 στους εκπροσώπους της Αρχής. Τα στοιχεία αυτά θα διερευνηθούν, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα.

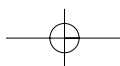
5. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

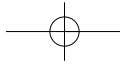
5.1 ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Σε περίπτωση που ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώσει, κατά τη διερεύνηση υπόθεσης, παράνομη συμπεριφορά διοικητικού οργάνου, η οποία πολλές φορές συνίσταται στην άρνηση συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη, συντάσσει έκθεση την οποία και διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο για τον πειθαρχικό έλεγχο του υπαπίου, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγρ. 11 του Ν. 3094/2003. Στη συνέχεια αναφέρονται περιπτώσεις εφαρμογής της παραπάνω ρύθμισης κατά το 2006.

Στο σημείο αυτό υπενθυμίζουμε ότι και η άρνηση συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη συνιστά, υπό προϋποθέσεις, ποινικό αδίκημα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 10 του άρθρου 4 του Ν. 3094/2003. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνον εφόσον υποβληθεί σχετική έκθεση από την Αρχή προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, διάταξη ωστόσο της οποίας μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει χρήση.

- Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και τη ΝΑ Αργολίδας να μεριμνήσουν για την προώθηση των διαδικασιών ελέγχου παράνομων κατασκευών και καθορισμού του αιγιαλού σε διάφορες περιοχές της Αργολίδας και να προβούν στον έλεγχο των αρμόδιων υπαλλήλων της Κτηματικής Υπηρεσίας Αργολίδας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το υπουργείο ζήτησε από τον Οικονομικό Επιθεωρητή Πελοποννήσου και την Επιτροπή Αξιολόγησης Καταγγελιών του υπουργείου τον έλεγχο των πραγματικών περιστατικών ως προς τη νομιμότητα.

τητα των ενεργειών των εμπλεκόμενων υπαλλήλων της Κτηματικής Υπηρεσίας Αργολίδας (υπόθεση 22673/2004).

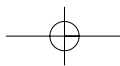
- Σε υπόθεση σχετικά με τη μη προώθηση της διαδικασίας διάνοιξης δρόμου από τον Δήμο Αίγινας προκειμένου να αποκατασταθεί η διέλευση των περιοίκων και των πυροσβεστικών οχημάτων, η Αρχή διαπίστωσε, από τα σχετικά απαντητικά έγγραφα, αντιφάσεις και παραλείψεις στις ενέργειες του δήμου. Για τον λόγο αυτόν, ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να μεριμνήσει για τον έλεγχο του Δήμου Αίγινας σχετικά με τα επίμαχα θέματα (υπόθεση 6414/2005).

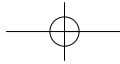
- Ο Συνήγορος του Πολίτη, κατά τη συνήθη πρακτική του, ζήτησε από την οικεία Περιφέρεια την άσκηση πειθαρχικών ελέγχων κατά των οργάνων των ΟΤΑ, όταν οι τελευταίοι αρνούνται έμπρακτα τη συνεργασία με την Αρχή. Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου κατά του Δημάρχου Ζεφυρίου, λόγω άρνησης συνεργασίας του με την Αρχή σε υπόθεση διενέργειας ψεκασμών με φυτοφάρμακα σε καλλιέργειες οπωρολαχανικών και διατήρησης οικόσιτων ζώων σε εγκαταστάσεις μέσα σε κατοικημένη περιοχή στο Ζεφύρι. Ύστερα από την παρέμβαση της Περιφέρειας Αττικής, ο Δήμος Ζεφυρίου, με απαντητικό του έγγραφο προς την παραπάνω υπηρεσία, ενημέρωσε για τις σχετικές ενέργειες των υπηρεσιών του ήδη από το 2003, διευκρινίζοντας ότι η μη απάντηση στον Συνήγορο του Πολίτη οφείλεται σε δυσλειτουργία των υπηρεσιών του. Να σημειωθεί πάντως ότι η Αρχή είχε αποστείλει, σε διάστημα ενός έτους, πέντε έγγραφα στον δήμο, στα οποία ουδέποτε έλαβε απάντηση (υπόθεση 19500/2002).

- Σε παρόμοια περίπτωση, η Αρχή ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας να επιληφθεί του θέματος της άρνησης συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη του Δήμου Δαύλειας σε αίτημα πολίτη για καθαρισμό και εκβάθυνση ξηροχειμάρρου. Ύστερα από την παραπομπή αυτή, ο Δήμος Δαύλειας απάντησε στον ενδιαφερόμενο και στον Συνήγορο του Πολίτη ότι το θέμα αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ελέγχου Κατασκευής Έργων (ΔΕΚΕ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και ότι ως εκ τούτου ο δήμος βρίσκεται σε επικοινωνία με τη ΔΕΚΕ για την αποκατάστασή του (υπόθεση 12001/2004).

- Σε δύο υποθέσεις που αφορούσαν στον Δήμο Αμαρουσίου, η Αρχή ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής «... να προβεί σε κάθε απαραίτητη ενέργεια προκειμένου να αποκατασταθεί η νομιμότητα ... (και) να παρασχεθεί η οφειλόμενη ενημέρωση στην Αρχή και να περαιωθεί η διαπιστωθείσα εν γένει κακοδιοίκηση εκ μέρους του Δήμου Αμαρουσίου ...». Στην πρώτη υπόθεση σχετικά με την παραβίαση, από τον Δήμο Αμαρουσίου, πολεοδομικών διατάξεων κατά τη διενέργεια εκσκαφής και ανέγερσης κτισμάτων σε κοινόχρηστους χώρους (πλατείες), ύστερα από παρέμβαση της Περιφέρειας Αττικής, υπήρξε απάντηση του δήμου, η οποία όμως δεν ήταν επαρκής ως προς το νόμιμο έρεισμα των παραβιάσεων κοινοχρήστων χώρων (υπόθεση 15597/2002). Στη δεύτερη υπόθεση, που αφορούσε στη μη ενημέρωση πολίτη σχετικά με τη νομιμότητα ή μη λειτουργίας υπαίθριου χώρου ως χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων σε περιοχή αμιγούς κατοικίας, η Αρχή ζήτησε εκ νέου την παρέμβαση της Περιφέρειας Αττικής, αφού δεν υπήρξε ανταπόκριση του δήμου. Στη συνέχεια, η Αρχή ενημερώθηκε για την παραπομπή σε πειθαρχικό έλεγχο του Δημάρχου και του Αντιδημάρχου Αμαρουσίου (υπόθεση 9107/2004).

- Επίσης, έχει ζητηθεί ο πειθαρχικός έλεγχος του Δημάρχου Απολλωνίων Λευκάδας για υπόθεση που αφορούσε σε διάνοιξη κοινοτικού δρόμου, λόγω μη συνεργασίας του με την Αρχή (παράλειψη απάντησης και αποστολής εγγράφων). Επειδή η οικεία Περιφέρεια δεν

ανταποκρίθηκε, ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, κοινοποιώντας το έγγραφο και στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Ήδη το υπουργείο ζήτησε περισσότερες πληροφορίες για το θέμα (υπόθεση 21933/2003).

- Εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις, πρέπει να επισημανθεί ότι η συνεργασία του Συνήγορου του Πολίτη με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, η οποία διαθέτει αρμοδιότητα εποπτείας επί των ΟΤΑ, συχνά διασφαλίζει την, έστω καθυστερημένη, ανταπόκρισή τους στις επιστολές της Αρχής και στα αντίστοιχα αιτήματα των πολιτών. Η συνεργασία αυτή είναι σημαντική όχι μόνο για τη θετική έκβαση των επί μέρους αιτημάτων αλλά κυρίως διότι συμβάλλει στην εμπέδωση της νομιμότητας και της άρρηκτα με αυτή συνδεδεμένης δημόσιας λογοδοσίας.

5.2 ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΡΧΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγρ. 11 του Ν. 3094/2003, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει τη δυνατότητα, εάν κατά τη διερεύνηση υποθέσεων προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος της διοίκησης, να διαβιβάσει τις σχετικές εκθέσεις στον αρμόδιο εισαγγελέα. Κατά το 2006, η παραπάνω διάταξη εφαρμόστηκε στις εξής περιπτώσεις:

- Ο Συνήγορος του Πολίτη, αφού διαπίστωσε διαφορές σε δύο φύλλα παλαιάς οικοδομικής άδειας (διαφορές ως προς τον τίτλο, δηλαδή το αντικείμενο της εκδοθείσας άδειας και ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία) της Νομαρχίας Πειραιά που πλέον ανήκει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της ΝΑ Αθήνας-Πειραιά διαβίβασε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών τα αντίγραφα της άδειας αυτής προκειμένου να διερευνηθεί εάν υπήρξε αξιόποινη πράξη. Για το θέμα αυτό διατάχθηκε προκαταρκτική εξέταση από την εισαγγελία (υπόθεση 6278/2006).
- Ο Συνήγορος του Πολίτη διαβίβασε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Καβάλας τον φάκελο υπόθεσης για μη σφράγιση από τον Δήμο Θάσου καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στην περίπτωση αυτή σημειώθηκε επανειλημμένα παράλειψη σφράγισης, παρά τη δέσμια αρμοδιότητα του δήμου, ύστερα από τις επτά παραβάσεις που βεβαιώθηκαν μέσα στο ίδιο έτος από την οικεία αστυνομική αρχή (υπόθεση 8897/2003).

